

**SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI MIEJSKIEGO OŚRODKA
POMOCY SPOŁECZNEJ
w Kętrzynie
ZA 2023 ROK**

Kętrzyn 2024

SPIS TREŚCI:	STRONA
I. Podstawy prawne działalności MOPS w Kętrzynie.	3
II. Zasoby Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.	5
III. Struktura Ośrodka, Stan Zatrudnienia, Wykształcenie Kadry.	7
IV. Analiza finansowa Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.	11
V. System pomocy społecznej.	17
VI. Realizacja programów, projektów, strategii.	32
VII. Działalność Kętrzyńskiego Centrum Spotkań Seniora.	40
VIII. Działalność Klubu Integracji Społecznej.	41
IX. System świadczeń rodzinnych.	44
X. System dodatków mieszkaniowych i energetycznych.	58
XI. Inna działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.	60
XII. Koncepcja i potrzeby Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej na rok 2024.	61

1. Podstawy prawne działalności MOPS w Kętrzynie.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie jest jednostką organizacyjną Gminy Miejskiej Kętrzyn, funkcjonującą na podstawie Zarządzenia nr 4/90 Naczelnika Miasta Kętrzyna z dnia 16 marca 1990r. w sprawie utworzenia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kętrzynie, Uchwały Nr XXVI/217/92 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 26.02.1992r. o powołaniu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kętrzynie oraz Ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej.

Powierzone zadania realizuje na podstawie Statutu ustalonego przez Radę Miejską (Uchwała Nr L/376/2022 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 24 lutego 2022r).

Działalność Ośrodka finansowana jest z budżetu miasta, dotacji rządowych oraz środków Unii Europejskiej.

Jednym z głównych aktów prawnych, na podstawie którego funkcjonuje MOPS, jest ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej.

Ośrodek realizuje także zadania w oparciu o inne akty prawne:

- 1) Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 2) Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- 3) Ustawa o świadczeniach rodzinnych,
- 4) Ustawa o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
- 5) Ustawa o dodatkach mieszkaniowych,
- 6) Ustawa o prawie energetycznym,
- 7) Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- 8) Ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- 9) Ustawa o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- 10) Ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- 11) Ustawa o zatrudnieniu socjalnym,
- 12) Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- 13) Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego,
- 14) Ustawa o Karcie Dużej Rodziny,
- 15) Ustawa o samorządzie gminnym,
- 16) Ustawa o pracownikach samorządowych,
- 17) Ustawa o działalności pożytku publicznego i wolontariacie,
- 18) Ustawa o finansach publicznych,
- 19) Ustawa o rachunkowości,
- 20) Ustawa Prawo zamówień publicznych,

- 21) Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych,
- 22) Ustawa o systemie oświaty,
- 23) Przepisy wykonawcze do wymienionych wyżej ustaw,
- 24) Uchwały Rady Miejskiej w Kętrzynie, zawarte umowy i porozumienia,
- 25) Programy rządowe.

Zgodnie z brzmieniem ustawy o pomocy społecznej, Ośrodek Pomocy Społecznej jest narzędziem instytucji polityki społecznej państwa mającym na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Ośrodek ma za zadanie wspierać osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwić im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Ustawowo zobowiązany jest również do podejmowania innych zadań wynikających z rozeznanych potrzeb gminy, w tym tworzenia i realizacji programów osłonowych.

Ośrodek współpracuje w tym zakresie, na zasadzie partnerstwa, z organami administracji samorządowej, rządowej, organizacjami społecznymi, związkami wyznaniowymi, osobami prawnymi i fizycznymi.

Realizując powierzone zadania, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie ma na celu dążenie do poprawy jakości słabszych społecznie i ekonomicznie mieszkańców Miasta, dbałość o zapewnienie prawidłowego rozwoju i funkcjonowania rodzin przeżywających trudności i kryzysy, budowanie właściwych relacji między jej członkami, właściwe pełnienie przez nich ról społecznych, wspieranie w dążeniu do usamodzielnienia, bezpieczeństwo oraz właściwy rozwój i wyrównywanie szans dzieci i młodzieży, przeciwdziałanie demoralizacji, patologii i wykluczeniu społecznemu mieszkańców Miasta.

Wypełniając swoje zadania Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej kieruje się zasadami równości pomocniczości, solidarności oraz subsydiarności, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli. Rozeznaje i realizuje potrzeby obywateli i potrzeby wskazane przez władze Miasta. Realizuje działania wynikające z zapisów Strategii rozwiązywania problemów społecznych. Tworzy lub współtworzy programy na rzecz mieszkańców Miasta. Prowadzi obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W celu realizacji coraz większej ilości zadań wiedza pracowników musi wykraczać poza problematykę pomocy społecznej i obejmować szerokie spectrum informacji, koniecznych w procesie udzielania pomocy osobom i rodzinom tego wymagającym. Pojawia się też potrzeba wykorzystania w pracy specjalistów dotąd nie zatrudnianych, budowy infrastruktury około pomocowej. Coraz bardziej istotne staje się stosowanie interdyscyplinarnych rozwiązań, pogłębianie współpracy i budowanie partnerstw na rzecz pobudzania szeroko pojętej aktywności osób i rodzin trafiających do systemu pomocy społecznej i świadczeń rodzinnych.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje swoje obowiązki zgodnie z zasadami celowości, legalności i gospodarności w zakresie wydatkowania środków finansowych, obowiązującymi standardami oraz zasadami etyki zawodowej.

Realizacja misji i założonych celów przebiega zgodnie z wdrożoną polityką zarządzania ryzykiem i objęta jest kontrolą zarządczą.

2. Zasoby Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

Główna siedziba Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej mieści się w Kętrzynie przy ulicy Pocztowej 11, na drugim piętrze budynku, który jest własnością Starostwa Powiatowego w Kętrzynie.

Na parterze budynku znajduje się kasa Ośrodka, w której dokonywane są wypłaty zasiłków osobom korzystającym z różnej formy pomocy finansowej, a także wpłaty za świadczone przez MOPS usługi (opiekuńcze, obiady, mieszkanie chronione i inne).

Na drugim piętrze znajdują się pomieszczenia biurowe. Wszystkie pomieszczenia przekazane są w użytkowanie na podstawie umowy dzierżawy, której koszt w 2023 roku wyniósł 105 833,85 zł. Wydatki pokrywane są ze środków własnych Gminy w wysokości 91 736,70 zł, środków zleconych w wysokości 14 097,15 zł, jako wydatki na obsługę świadczeń rodzinnych. Podział kosztów liczony zgodnie z zajmowaną powierzchnią (w koszt dzierżawy wchodzi: ogrzewanie, gazowe, energia elektryczna, wywóz nieczystości)

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w celu realizacji zadań statutowych dzierżawi pomieszczenia z przeznaczeniem na:

- Składnicę Akt Ośrodka, znajdującą się przy ul. Kaszubskiej 1, pomieszczenie należy do Spółki KOMEK i KOMUNALNIK w Kętrzynie, koszt roczny dzierżawy (z ogrzewaniem) w 2023r. wyniósł 5 016,11 zł;
- Magazyn na składowanie mebli, sprzętu biurowego znajdujący się przy ul. Dworcowej (bez kosztowo);
- Punkt Wolontariatu ul. Dworcowa 10b, pomieszczenie należy do Spółki KOMEK i KOMUNALNIK w Kętrzynie.

Ośrodek posiada w zarządzie przekazanym przez Urząd Miasta w Kętrzynie pomieszczenia przy ul. Kaszubskiej 7/9 oraz 7/2 w których znajdują się 2 mieszkania chronione: dla osób starszych i chorych somatycznie oraz drugie dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Ośrodek pokrywa opłaty związane z czynszem, zużyciem energii, wody, ogrzewania, a także niezbędnych zakupów (środki czystości, pościel, ręczniki, drobne wyposażenie, meble oraz naprawy – 7.500,00zł). Łączny koszt utrzymania mieszkań

w 2023 roku wyniósł **28 065,23 zł**, natomiast wpłaty wniesione do Gminy z tytułu przebywania podopiecznych w mieszkaniu chronionym wyniosły **8 514,66 zł**.

W zasobach majątkowych Ośrodka, przy ul. Sikorskiego 61A w budynku byłej stołówki od lutego 2023r. funkcjonuje Kętrzyńskie Centrum Spotkań Seniora (KCSS).

W 2023r. łączne wydatki na KCSS wyniosły **198 084,83 zł**. w tym:

- utrzymanie budynku (CO, woda, ścieki, śmieci, energia elektryczna, podatek od nieruchomości, Internet, telefon, monitoring) – 40 837,86 zł.,
- bieżące wydatki (art. żywnościowe, organizacja wycieczek, materiały na zajęcia seniorów, art. biurowe, drobne wyposażenie) – 25 535,72 zł.,
- wydatki związane z zatrudnieniem obsługi oraz koszt zajęć z terapeutą) – 131 711,25 zł.

Ośrodek dysponuje również samochodem marki Mercedes Vito, poj. 2 143, rok produkcji 2014, który w roku 2020 został przekazany do Ośrodka przez Urząd Miasta w Kętrzynie. Koszt utrzymania samochodu w 2023r. wyniósł: **20 969,89 zł.**, w tym:

- ubezpieczenie	- 1 698,00 zł.;
- naprawy, badania techn.	- 7 494,00 zł.;
- paliwo, części zamienne	- 11 777,89 zł.

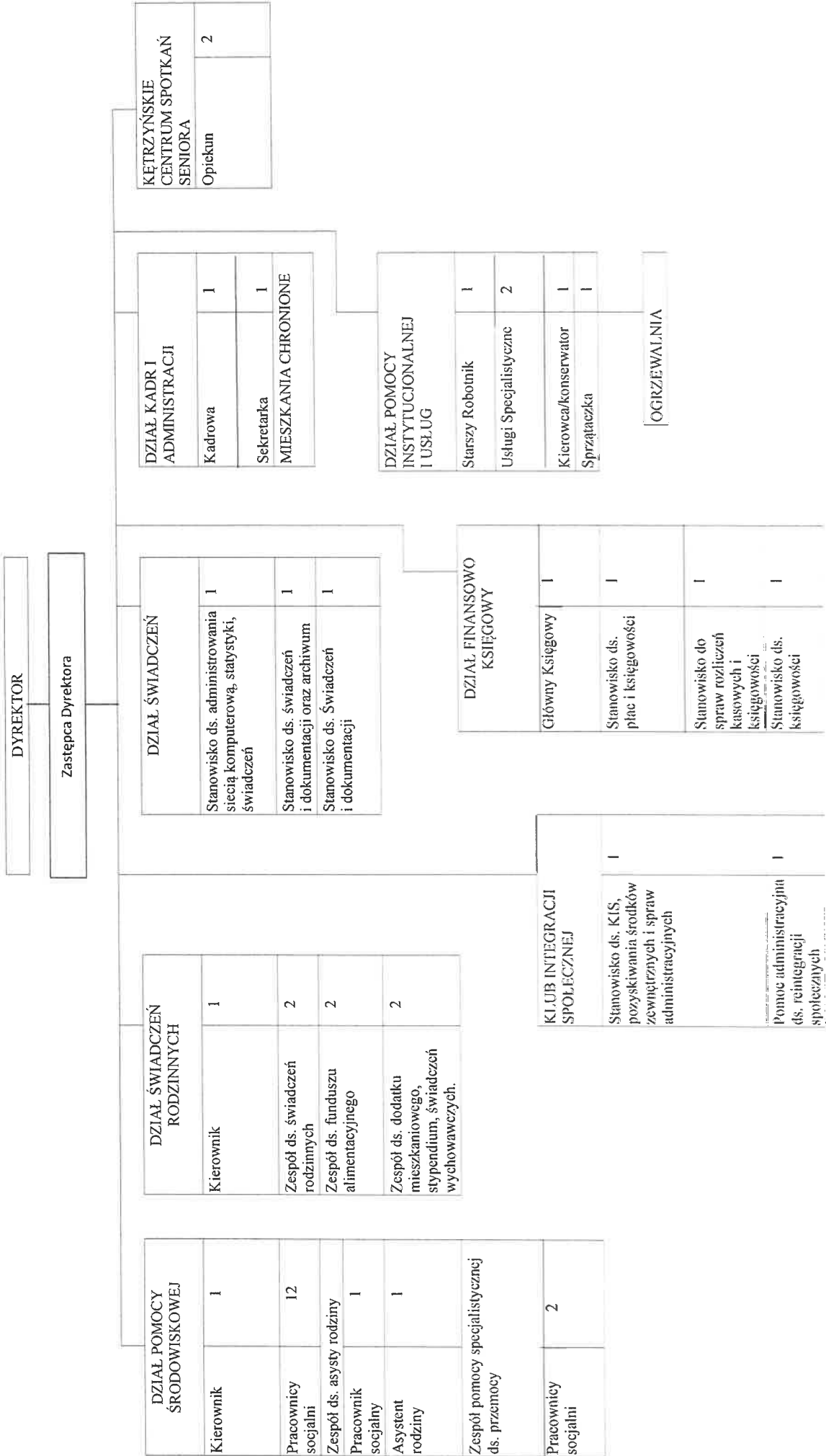
Wydatki na samochód częściowo pokrywane są z programu „Posiłek w szkole i w domu” jako wkład własny Gminy. W 2023r. była to kwota **15 000,00 zł**.

3. Struktura Ośrodka, Stan Zatrudnienia, Wykształcenie Kadry

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie funkcjonuje jako samodzielna jednostka organizacyjna podzielona na Działy:

- Dział Pomocy Środowiskowej,
- Dział Pomocy Instytucjonalnej i Usług,
- Dział Świadczeń Rodzinnych,
- Dział Finansowo- Księgowy,
- Dział Kadr i Administracji,
- Dział Świadczeń,
- Klub Integracji Społecznej,
- Kętrzyńskie Centrum Spotkań Seniora.

Schemat organizacyjny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kętrzynie:

W 2023r. w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Kętrzynie zatrudnione były 42 osoby; w przeliczeniu na pełne etaty - 42.

W Dziale Pomocy Środowiskowej zatrudnionych było:

15 pracowników socjalnych realizujących pomoc społeczną w 14 rejonach opiekuńczych, 1 koordynator pracowników socjalnych, 1 asystent rodziny; w Dziale Pomocy Instytucjonalnej i Usług zatrudnionych było: 2 opiekunki wykonujące specjalistyczne usługi opiekuńcze, 1 kierowca, 1 sprzątaczką, 1 pracownik wykwalifikowany.

W Dziale Świadczeń Rodzinnych:

1 kierownik Działu, 1 inspektor ds. świadczeń rodzinnych, 2 inspektorów ds. funduszu alimentacyjnego, 2 inspektorów ds. dodatków mieszkaniowych i stypendium; Dział Finansowo Księgowy, zatrudnionych było: 1 główna księgowa, 1 inspektor ds. rozliczeń kasowych i księgowych, 1 inspektor ds. płac i księgowości, 1 inspektor ds. księgowości;

W Dziale Kadr i Administracji:

1 sekretarka, 1 specjalista ds. kadr i administracji; Dział Świadczeń: 1 inspektor ds. administrowania siecią komputerową, statystyki komputerowej i świadczeń, 1 inspektor ds. świadczeń, 1 inspektor ds. świadczeń i dokumentacji. W Klubie Integracji Społecznej (KIS), zatrudnionych było: 1 specjalista ds. KIS do pozyskiwania środków zewnętrznych i administracji (2 pomoce biurowe), w KCSS 2 osoby (opiekunki) oraz 1 Dyrektor Ośrodka.

Ponadto na umowę zlecenie w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Kętrzynie zatrudnionych było 5 osób. Obsługę prawną dla Ośrodka w 2023 roku świadczył adwokat Pan Grzegorz Majkut.

Niezbędnym warunkiem prawidłowej realizacji zadań pomocy społecznej jest posiadanie dobrego zespołu pracowników, wyposażonego w specjalistyczną wiedzę i doświadczenie. Ustawa o pomocy społecznej określa, kto może zostać pracownikiem socjalnym. Zgodnie z art. 116 ust. 1 może to być osoba, która posiada dyplom ukończenia kolegium pracowników służb społecznych lub ukończyła studia wyższe na kierunku praca socjalna, lub do dnia 31 grudnia 2013r. ukończyła studia wyższe o specjalności przygotowującej do zawodu pracownika socjalnego na jednym z kierunków, tj. pedagogika, pedagogika specjalna, politologia, polityka społeczna, psychologia, socjologia lub nauki o rodzinie.

Wykształcenie kadry pracowników socjalnych:

- 13 osób ma ukończone studia wyższe magisterskie (w tym 6 osób posiada specjalizację II stopnia w zawodzie, a 3 zdobyło I stopień specjalizacji);
- 2 osoby mają ukończone studia licencjackie (w tym 2 osoby zdobyły I stopień specjalizacji w zawodzie);

- 1 osoba ma ukończoną Szkołę Policealną Pracowników Służb Społecznych oraz I stopień specjalizacji w zawodzie.

Wykształcenie pozostałej kadry Ośrodka:

- Wyższe magisterskie – 10;
- Wyższe licencjackie – 18;
- Policealne – 2;
- Średnie zawodowe – 9;
- Zasadnicze zawodowe – 2.

Rok 2023 obfitował w wiele zmian w przepisach prawa, w związku z czym pracownicy Ośrodka musieli przejść szkolenia dające im informacje niezbędne do pracy na rzecz osób potrzebujących. Szkolenia odbywały się w formie on-line i były organizowane przez firmy zewnętrzne. Szkolenia finansowane były w większości ze środków własnych Ośrodka.

Tematyka szkoleń:

1. Specjalistyczne usługi opiekuńcze.
2. Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej i Opieka Wytchnieniowa.
3. Dodatek gazowy.
4. Zmiany w kodeksie pracy a dokumentacja pracownicza w zakresie przejrzystych warunków zatrudnienia w pytaniach i odpowiedziach- wzory dokumentów druków.
5. Funkcjonowanie Zespołów Interdyscyplinarnych i grup diagnostyczno- pomocowych po zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej: wykładnia i sterowanie procesem przez członków Zespołu Interdyscyplinarnego.
6. Szkolenie w formie warsztatów z zakresu skutecznej komunikacji w zespole.
7. Zakładowy Fundusz Socjalny Aspekty Prawne i finansowe.
8. Zmiany w świadczeniach rodzinnych.
9. Opieka 75+.
10. Zmiany w Funduszu Alimentacyjnym na okres 2023r.
11. Praca socjalna z klientem pomocy społecznej, w szczególności klient trudny, rozmowa, sposoby pracy z klientem.
12. Zmiana ustawy o przeciwdziałaniu przemocy dokumentacja.
13. Stypendia szkolne - aktualne problemy 2023/2024
14. Świadczenie wspierające a świadczenie pielęgnacyjne.
15. Świadczenia Rodzinne 2023/2024.
16. Szkolenie z zakresu samoobrony.
17. Szkolenie ZUS (składanie wniosków elektronicznie OK-WUD).
18. Szkolenie ZUS (składanie wniosków elektronicznie OK-WUD).
19. Ekonomia Społeczna na Warmii i Mazurach.
20. Stres i wypalenie zawodowe.
21. Moduł windykacji i elektroniczny tytuł wykonawczy ETW w oprogramowaniu do Obsługi Świadczeń.

22. „Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie”.
23. Efektywny sekretariat.
24. Kadry dokumentacja pracownicza po zmianach w 2023.
25. Regulamin Wynagradzania pracowników i prawo pracy.
26. Zasiłek stały - 2024.
27. Przemoc wobec osób starszych- wyzwanie- profilaktyka.
28. „Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie”.

Łącznie odbyło się około 28 szkoleń.

4. Analiza finansowa Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

Działalność statutowa Ośrodka oparta jest na uchwalonym przez Radę Miejską planie finansowym, który obejmuje środki finansowe przekazywane przez Wojewodę na zadania zlecone Gminie i dotacje celowe oraz środki finansowe pochodzące z budżetu Miasta na zadania własne Gminy. Na realizację wszystkich zadań w 2023 roku Ośrodek miał przyznany budżet w wysokości 27 083 245,814 zł.

Tabela Nr 1. Plan finansowy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kętrzynie i jego wykonanie z podziałem na zadania własne gminy i zadania zlecone gminie w 2023r

Zadania	Plan	Wydatki	Wykorzystanie środków budżetowych w %
Zadania własne gminy- R-m: (finansowane z dotacji U.W. oraz U.M.) z tego:	13 748 721,81	11 900 586,77	86,56%
- finansowane z budżetu Gminy	9 734 212,81	7 973 100,03	81,91%
- finansowane z dotacji budżetu państwa	4 014 509,00	3 927 486,74	97,83%
- finansowane z dotacji budżetu państwa i środków UE (PROJEKTY)	0	0	- %
Zadania zlecone gminie (finansowane z dotacji U.W.)	13 334 524,00	12 754 744,30	95,65%
RAZEM (wł. + zlec.):	27 083 245,81	24 655 331,07	91,04%

Opracowanie własne

Procentowy udział wydatków na realizację zadań MOPS z uwzględnieniem źródeł ich finansowania w 2023r.:

- środki Gminy 32,34 % - 7 973 100,03 zł.
- środki budżetu państwa 67,66 % - 16 682 231,04 zł.
- środki z UE oraz budżetu państwa 0 % - 0,00 zł.

Struktura wydatków z wyszczególnieniem rodzajów świadczeń oraz ich obsługi*Tabela Nr 2. Wydatki poniesione w 2023 roku na realizację zadań własnych. Z podziałem na źródło finansowania*

Rozdział	85202	Wysokość wydatków ogółem	Finansowane Urząd Miasta	Finansowane Urząd Wojewódzki
Opis wydatku	Odpłatność za pobyt w DPS	1 120 460,25	1 120 460,25	0,00
Rozdział	85213			
Opis wydatku	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej (składki od zasiłków stałych)	86 294,02	0,00	86 294,02
Rozdział	85214			
Opis wydatku	Świadczenia społeczne : - zasiłki okresowe - finansowane z UW -zasiłki celowe (odzież, leki, opał, schronienie bezdomnych, pobyt w domu samotnej matki z dziećmi) oraz opłaty pocztowe - finansowane z UM	1 444 610,98	383 150,02	1 061 460,96
Rozdział	85215			
Opis wydatku	Dodatki mieszkaniowe	1 620 901,49	1 620 901,49	0,00
Rozdział	85216			
Opis wydatku	Zasiłki stałe	988 271,95	0,00	988 271,95
Rozdział	85219			
Opis wydatku	Wydatki na utrzymanie MOPS (wynagrodzenia wraz z pochodnymi pracowników administracji, pracowników socjalnych oraz stołówki a także inne wydatki statutowe)	3 681 211,41	3 065 472,41	615 739,00
Rozdział	85220			
Opis wydatku	Wydatki związane z utrzymaniem 2 mieszkań chronionych (czynsz, media, materiały gospodarcze)	28 065,23	20 065,23	0,00
Rozdział	85228			
Opis wydatku	Usługi opiekuńcze świadczone w domu osoby chorej (w tym Opieka 75+) (usługi wykonuje firma EL-MED. – opłata faktur)	818 667,50	605 496,50	213 171,00
Rozdział	85230			

Opis wydatku	Program Rządowy Posiłek w szkole i w domu – 80% finansował UW, 20% finansował UM (zasiłki pieniężne na żywność, opłata posiłków w szkołach, przedszkolach, Jadłodajni) oraz wydatki poza programowe (np. transport żywności – Program FEAD, utrzymanie i naprawy samochodu służbowego – finansowane z UM)	1 070 461,89	218 461,89	852 000,00
Rozdział	85295			
Opis wydatku	- Wydatki Kętrzyńskiego Centrum Spotkań Seniora (KCSS)	198 084,83	198 084,83	0,00
	- opłaty za usługi telekomunikacyjne świadczone w ramach publicznej sieci telefonicznej – TELEOPIEKA	9 241,68	9 241,68	0,00
	- Korpus Wsparcia Seniorów (KWS)	23 808,91	4 761,91	19 047,00
Rozdział	85415			
Opis wydatku	Pomoc materialna o charakterze socjalnym (wypłata stypendium dla uczniów) – 90% finansowania UW, 10% UM	101 669,79	10 166,98	91 502,81
Rozdział	85502			
Opis wydatku	Wydatki przeznaczone na działania związane z obsługą dłużników alimentacyjnych (pozyskane ze zwrotów alimentacyjnych)	118 970,23	118 970,23	0
Rozdział	85504			
Opis wydatku	Asystent rodziny (wynagrodzenie wraz z pochodnymi oraz odpis ZFŚS)	71 978,49	71 978,49	0
Rozdział	85508			
Opis wydatku	Pieczą zastępczą (opłata za pobyt dzieci w domach dziecka oraz w rodzinach zastępczych)	502 888,12	502 888,12	0
Rozdział	85154			
Opis wydatku	Wydatki dot. pobytu osób bezdomnych w schroniskach – Dofinansowanie z F-szu alkohol.	15 000	15 000	0
Razem własne		11 900 586,77	7 973 100,03	3 927 486,74

Opracowanie własne

Tabela Nr 4. Wydatki poniesione w 2023 roku na realizację zadań zleconych. Z podziałem na źródło finansowania

Rozdział	85195	Wysokość wydatków ogółem	Finansowane Urząd Miasta	Finansowane Urząd Wojewódzki
Opis wydatku	Pozostała działalność (wydatki związane z wydawaniem decyzji ubezpieczenia)	1 770,00	0,00	1 770,00
Rozdział	85215			
Opis wydatku	Dodatki energetyczne (wypłaty świadczeń oraz 2% kosztów obsługi)	0,00	0,00	0,00
Rozdział	85219			
Opis wydatku	Wynagrodzenie dla opiekuna prawnego osoby całkowicie ubezwłasnowolnionej lub nieletniej	31 819,08		31 819,08
Rozdział	85228			
Opis wydatku	Specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone dla osób z zaburzeniami psychicznymi (wynagrodzenie wraz z pochodnymi oraz odpis na ZFŚS – 2 osoby)	141 708,44	0,00	141 708,44
Rozdział	85395			
Opis wydatku	Wypłata dodatków + 2% obsługa - dodatek elektryczny - dodatek gazowy (zwrot vat)	102 000,00 28 908,83	0,00	102 000,00 28 908,83
Rozdział	85502			
Opis wydatku	Wypłata świadczeń rodzinnych, pielęgnacyjnych, SZO, ZDO, rodzicielskich, Za Życiem itp. oraz koszty obsługi – 3%)	11 729 856,51	0,00	11 729 856,51
Rozdział	85503			
Opis wydatku	Karta Dużej Rodziny (wydatki związane z obsługą zadania)	3 466,00	0,00	3 466,00
Rozdział	85295			
Opis wydatku	Wypłata dodatków oraz 2% koszty obsługi zadania - dodatek osłonowy : - dodatek węglowy :	0,00 15 120,00	0,00	0,00 15 120,00

Rozdział	85513			
Opis wydatku	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane a osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne, zgodne z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów, zgodnie z przepisami ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.	229 236,24	0,00	229 23,24
Razem zlecone		12 320 250,33	0,00	12 320 250,33
Razem zadania własne i zlecone		24 220 837,10	7 913 100,03	16 247 737,07

Tabela Nr 5. Wydatki poniesione w 2023 roku na realizację zadań zleconych – pomoc obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym Z podziałem na źródło finansowania

Rozdział	75495	Wysokość wydatków ogółem	Finansowane Urząd Miasta	Finansowane Urząd Wojewódzki
Opis wydatku	Świadczenia dla osób i podmiotów na zakwaterowanie i wyżywienie obywateli Ukrainy (40zł/os./ 1 dzień) oraz koszty obsługi	254 455,88	0,00	254 455,88
Rozdział	85231			
Opis wydatku	Dożywianie w szkołach i przedszkolach (dzieci i młodzież) – obywateli Ukrainy przebywających na terenie Kętrzyna	12 247,80	0,00	12 247,80
Rozdział	85395			
Opis wydatku	Świadczenie jednorazowe po 300zł/os. dla obywateli Ukrainy oraz 2% kosztów obsługi	30 600,00	0,00	30 600,00
Rozdział	85295			
Opis wydatku	Świadczenia dla obywateli Ukrainy - zasiłek okresowy z tyt. bezrobocia: - zasiłek stały + składka zdrowotna :	3 958,76 3 235,72	0,00	3 958,76 3 235,72
Rozdział	85415			

Opis wydatku	Świadczenia dla obywateli Ukrainy - stypendia	2 604,00	0,00	2 604,00
Rozdział	85595			
Opis wydatku	Wypłata dla obywateli Ukrainy - świadczenia rodzinne, pielęgnacyjne, SZO, ZDO, rodzicielskie, Za Życiem, składki ZUS + koszty obsługi 3%)	127 391,81	0,00	127 391,81
Razem – pomoc obywatelom Ukrainy:		434 493,97	0,00	434 493,97

Opracowanie własne

Tabela Nr 6. Wykonanie dochodów za 2023 r.

Rozdział	Opis	Wykonanie dochodów Razem:	z tego dochód Gminy to:
85202	Wpływy z tyt. zwrotów oraz odpłatności za pobyt w domach pomocy społecznej	91 522,09	91 522,09
85203	Odpłatność za pobyt w ŚDS	100,00	5,00
85214	Zwrot nienależnie pobranych zasiłków celowych i okresowych oraz odpłatność bezdomnych za pobyt w schroniskach	60 107,80	50 729,89
85216	Zwrot nienależnie pobranych zasiłków stałych	5 961,59	-
85220	Wpływy z tyt. odpłatności za pobyt w Mieszkanii Chronionym	8 514,66	8 514,66
85219	Wpływy z tyt. zwrotu kosztów (CO, energia elektryczna itp.) poniesionych w czasie remontu budynku KCSS oraz koszt upomnień	4 314,97	4 314,97
85228	Wpływy z tyt. odpłatności za usługi opiekuńcze	355 607,05	355 607,05
85501	Zwrot nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych wraz z odsetkami	36 728,91	-
85502	Zwrot nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych oraz z funduszu alimentacyjnego wraz z odsetkami i kosztami upomnienia	49 902,59	-
85502	Zwrot zaliczki alimentacyjnej (wpłaty dłużników)	41 477,64	20 738,82
85502	Zwrot funduszu alimentacyjnego wraz z odsetkami (wpłaty dłużników)	669 186,34	134 996,00
85215	Zwrot nienależnie pobranego dodatku mieszkaniowego	0	0

85503	KDR- duplikat karty dużej rodziny	39,00	1,95
85595	Zwrot nienależnie pobranego świadczenia rodzinnego przez obywatela Ukrainy (wraz z odsetkami)	501,70	-
85230	Nienależnie pobrane świadczenia „Posilek w szkole i w domu”	450,00	450,00
RAZEM		1 324 414,34	666 880,43

Opracowanie własne

5. System pomocy społecznej

Miasto Kętrzyn wg. stanu na dzień **31.12.2023r.** liczyło **24 965** tys. mieszkańców (2022r. – 24 971 tys.). W 2023 roku z różnych form świadczeń pieniężnych i niepieniężnych pomocą społeczną w ramach zadań własnych i zleconych objętych było **2 226 osób/1 254 rodzin**, co stanowi **ok. 8,92%** mieszkańców miasta Kętrzyn. Dokonując porównania danych za rok 2022 można stwierdzić, iż liczba rodzin korzystających z pomocy Ośrodka spadła o 60 rodzin, liczba osób objętych wsparciem spadła o 64 osoby (w roku 2022 z pomocy Ośrodka skorzystało: **2 290 osób/1 314 rodzin**).

W okresie sprawozdawczym wsparciem udzielonym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie (łącznie z pracą socjalną) w ramach zadań zleconych i zadań własnych objęto:

Tabela Nr. 6 Liczba rodzin objętych systemem wsparcia przez MOPS w 2023 roku.

	Liczba rodzin
z ustawy o pomocy społecznej	1 254
z ustawy o dodatkach mieszkaniowych i energetycznych	Dodatki mieszkaniowe – 849
z ustawy o świadczeniach rodzinnych	1 251
z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów	155
z ustawy o systemie oświaty	57
z ustawy pomoc państwa w wychowaniu dzieci, tzw. 500+	6
Karta dużej rodziny i kętrzyńska karta 3+	Karta Dużej Rodziny -1086 Kętrzyńska Karta 3+ - 396
z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	46
z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	80

Opracowanie własne

Przedstawione dane nie podlegają sumowaniu, bowiem w wielu przypadkach te same rodziny są objęte pomocą w ramach realizacji zadań należących do różnych systemów wsparcia.

W ramach systemu pomocy społecznej wydanych zostało **4 121** decyzji administracyjnych, kończących postępowania w sprawach dotyczących różnego rodzaju świadczeń, do których stosuje się przewidzianą w ustawie o pomocy społecznej procedurę. Świadczenia przyznawane są w formie pieniężnej lub niepieniężnej na wniosek osoby zainteresowanej po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, prowadzonego w przypadku pomocy społecznej w formie wywiadu środowiskowego.

Liczba środowisk korzystających z pomocy społecznej w ostatnich latach maleje.

Zmniejszenie liczby środowisk korzystających z pomocy społecznej spowodowane jest:

- zmianą dochodów podopiecznych wpływającą na zmniejszenie wysokości świadczeń lub utratę praw do zasiłku z powodu przekroczenia kryterium dochodowego (np. otrzymanie świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych, dodatku mieszkaniowego, itp.);
- niewywiązywaniem się podopiecznych z ustaleń zawartych w kontrakcie socjalnym, co powoduje odmowę przyznania świadczeń;
- ograniczeniem wypłat zasiłków na osoby, które nie posiadają statusu osoby bezrobotnej z uwagi na brak rejestracji w Powiatowym Urzędzie Pracy;
- usamodzielnieniem podopiecznych – odejście z systemu pomocy społecznej (np. otrzymanie świadczeń emerytalno-rentowych, podjęcie zatrudnienia itp.);
- świadczenie z programu „Rodzina 500+” i Rodzinnego Kapitału Opiekuńczego (mimo, iż nie jest doliczane do dochodu rodziny ograniczyło liczbę składanych wniosków o pomoc finansową).

Z pomocy społecznej w roku 2023 mogą korzystać osoby i rodziny, których dochód nie przekracza kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej:

- dla osoby samotnie gospodarującej – **776 zł.**;
- dla osoby w rodzinie – **600 zł.**

Na przestrzeni kilku ostatnich lat jak i w roku 2023 dominującymi powodami korzystania z pomocy społecznej w mieście Kętrzyn były:

- ubóstwo, rozumiane jako uzyskiwanie dochodów poniżej ustawowego kryterium dochodowego, które oscyluje na granicy „minimum egzystencji”;
- długotrwała lub ciężka choroba;
- bezrobocie;
- niepełnosprawność;
- alkoholizm;
- bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych.

Pomoc społeczna kierowana jest do osób lub rodzin dotkniętych różnymi dysfunkcjami.

Tabela Nr. 7. Porównanie powodów trudnej sytuacji rodzin korzystających z pomocy MOPS w latach 2022 - 2023

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	
	rok	
	2022	2023
Ubóstwo	597	572
Bezdomność	24	25
Potrzeba ochrony macierzyństwa	76	71
W tym:	56	54
Wielodzietność		
Bezrobocie	411	418
Niepełnosprawność	333	323
Długotrwała lub ciężka choroba	450	388
Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	97	113
W tym:	92	105
Rodziny niepełne		
Rodziny wielodzietne	4	9
Przemoc w rodzinie	7	8
Alkoholizm	140	153
Narkomania	14	14
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	10	13
Zdarzenie losowe	1	2
Sytuacja kryzysowa	4	6

Opracowanie własne

Przesłanki udzielania pomocy są określone w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Rodzina lub osoba ubiegająca się o pomoc musi spełnić nie tylko kryterium dochodowe, ale musi zachodzić co najmniej jedna z przesłanek, o której mowa w artykule 7 pkt. 2-15 cytowanej ustawy.

Zdarza się często, że w rodzinach korzystających z pomocy i wsparcia Ośrodka występuje więcej niż jedna z przesłanek jednocześnie, dlatego w prezentowanej tabeli nie należy sumować ilości osób przy wyliczaniu

łącznej liczby korzystających (np. ta sama rodzina jest ujęta w tabeli w pozycjach ubóstwo, bezrobocie i długotrwała choroba).

Największą liczbę rodzin korzystających ze środków pomocy społecznej stanowią gospodarstwa jednoosobowe – **746**, następnie rodziny z dziećmi – **297** oraz rodziny rencistów i emerytów – **273**. Typy rodzin objętych pomocą tut. Ośrodka obrazuje tabela nr. 8.

Tabela Nr. 8. Typy rodzin objętych pomocą społeczną w 2023r.

Wyszczególnienie	Liczba rodzin ogółem	Liczba osób w rodzinach
Rodziny ogółem	1254	2 226
W tym:		
O liczbie osób 1	746	746
- „ - 2	259	518
- „ - 3	119	357
- „ - 4	73	292
- „ - 5	39	195
- „ - 6 i więcej	18	118
W tym rodziny z dziećmi ogółem	297	1020
O liczbie dzieci 1	124	297
- „ - 2	109	391
- „ - 3	41	192
- „ - 4	17	97
- „ - 5	3	20
- „ - 6	3	23
Rodziny niepełne ogółem	134	435
O liczbie dzieci 1	57	119
- „ - 2	40	130
- „ - 3	22	98
- „ - 4 i więcej	15	88
Rodziny rencistów i emerytów ogółem	273	382
O liczbie osób 1	196	196
- „ - 2	53	106
- „ - 3	19	57
- „ - 4 i więcej	5	23

Opracowanie własne

5.1. Świadczenia pieniężne realizowane na podstawie ustawy o pomocy społecznej

Świadczeniami pieniężnymi realizowanymi przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie są m.in.:

- zasiłek stały;
- zasiłek okresowy;
- zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy;
- wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznawane przez sąd.

5.1.1. Zasiłek stały

Zgodnie z ustawą zasiłek stały przysługuje osobie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od ustawowego kryterium dochodowego.

Tabela Nr. 9. Porównanie wypłaty zasiłków stałych za lata 2022- 2023

Formy pomocy	Liczba osób którym przyznano świadczenie		Kwota świadczeń	
	2022	2023	2022	2023
Zasiłki stałe:	181	167	1 105 319,76 zł.	988 271,95

Opracowanie własne

Zauważalny jest niewielki spadek liczby osób pobierających zasiłek stały w stosunku do roku 2022. Spowodowane jest to nabywaniem uprawnień do świadczeń z innych form zabezpieczenia społecznego, np. ZUS (emerytury minimalne i niepełne). Wraz ze spadkiem liczby osób pobierających zasiłki stałe, zmalała również kwota wydatków na to zadanie o 117 047,81 zł.

Realizacja tego zadania była finansowana z dotacji budżetu państwa.

5.1.2. Zasiłek Okresowy

Zasiłek okresowy to świadczenie przysługujące w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Przyznawany jest osobom i rodzinom, których dochód jest niższy od kryterium dochodowego.

Tabela Nr 10. Porównanie wypłaty zasiłków okresowych za lata 2022 - 2023

Formy pomocy	Liczba osób którym przyznano świadczenie		Kwota świadczeń		Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Zasiłki okresowe ogółem	441	423	1 155 896,23	1 063 110,96	434	415	962	779
W tym przyznane z powodu:								
Bezrobocia	375	370	973 130	920 469,03	367	363	720	675
Długotrwałej choroby	26	16	41 224,35	14 965,32	26	16	33	20
Niepełnosprawności	13	24	16 952,37	33 603,50	13	24	29	40
Innej przyczyny	75	62	124 589,51	94 073,11	75	61	178	127

Opracowanie własne

Liczba osób korzystających z pomocy Ośrodka w postaci zasiłków okresowych spadła nieznacznie w stosunku do roku 2022.

5.1.3. Zasiłek celowy

Zasiłek celowy to świadczenie przyznawane w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, w szczególności na pokrycie kosztów zakupu żywności, leków, opał, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu. Do otrzymania zasiłku celowego uprawnione są również osoby lub rodziny, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, bądź klęski żywiołowej lub ekologicznej. W tego rodzaju przypadkach świadczenie to może być przyznane niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi.

Jeśli osoba lub rodzina marnotrawi przyznane świadczenia, celowo je niszczy lub korzysta w sposób niezgodny z przeznaczeniem bądź marnotrawi własne zasoby finansowe, może nastąpić ograniczenie świadczeń lub odmowa ich przyznania. W przypadku odmowy, przyznania albo ograniczenia wysokości lub rozmiaru świadczenia z pomocy społecznej, uwzględnia się sytuację osób będących na utrzymaniu

osoby ubiegającej się o pomoc lub korzystającej z pomocy (dobro dzieci). Ustawa o pomocy społecznej daje również możliwość przyznania pomocy w formie świadczenia niepieniężnego.

Specjalny zasiłek celowy jest bezzwrotnym świadczeniem przyznawanym w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających określone w ustawie kryterium.

Tabela Nr 11. Porównanie wypłaty zasiłków celowych za lata 2022 - 2023

Formy pomocy	Liczba osób którym przyznano świadczenia		Kwota świadczeń w zł. i gr.	
	2022	2023	2022	2023
Zasiłki celowe ogółem	145	182	41.434,40	80 267,84
W tym przyznane m. in. na:				
zakup leków i leczenie	11	46	6.350,84	22 587,26
zakup odzieży	5	9	1.650	2 650,00
zakup ogrzewania, w tym opału	40	66	7.246,53	19 657,22
zakup żywności	37	61	7.470,00	16 550,00
uzyskanie dokumentu tożsamości	-	1	-	35,00
opłaty mieszkaniowe	19	18	5.297,19	8 396,36
środki czystości	3	6	270,00	800,00
remont mieszkania	2	1	1.000,00	200,00
inne potrzeby	7	14	1.739,00	5 472,00
pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	1	2	3.000,00	1 100,00
Zasiłki celowe specjalne	13	5	7.410,84	2 820,00

Opracowanie własne

5.1.4. Wynagrodzenie wypłacane opiekunowi

Zgodnie z Art. 18 ust. 1 pkt 9 ustawy o pomocy społecznej, do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminy należy wypłata wynagrodzenia za sprawowanie opieki. W związku z powyższym MOPS w Kętrzynie na mocy postanowień sądu wypłaca wynagrodzenie za sprawowanie opieki dla ustanowionych opiekunów prawnych w wysokości, jaką wskaże sąd.

Udzielenie świadczeń w postaci wynagrodzenia za sprawowanie opieki nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania decyzji administracyjnej.

Tabela Nr 12. Opiekunowie prawni w 2023 roku na podstawie postanowień sądu

Liczba opiekunów	Liczba nieletnich objętych opieką	Liczba ubezwłasnowolnionych całkowicie objętych opieką	Liczba ubezwłasnowolnionych częściowo objętych opieką
9	18	2	2

Opracowanie własne

W ramach środków zleconych dla 7 opiekunów sprawujących opiekę nad 20 osobami (18 nieletnich i 2 ubezwłasnowolnione całkowicie osoby dorosłe) na podstawie postanowienia sądu Ośrodek wypłacił wynagrodzenie w łącznej wysokości **31 819,08 zł. w tym koszty obsługi 486,00zł.**

W ramach środków własnych Gminy dla 2 opiekunów sprawujących opiekę nad osobami częściowo ubezwłasnowolnionymi (2 osoby) na podstawie postanowienia sądu Ośrodek wypłacił wynagrodzenie w łącznej wysokości **2 400,00 zł.**

5.2. Świadczenia niepieniężne realizowane na podstawie ustawy o pomocy społecznej

Do świadczeń niepieniężnych zaliczają się między innymi:

- praca socjalna;
- interwencja kryzysowa;
- usługi opiekuńcze, w tym specjalistyczne;
- kierowanie i opłacanie kosztów pobytu w domu pomocy społecznej;
- kierowanie do ośrodków wsparcia i mieszkań chronionych;
- sprawienie pogrzebu;
- składka na ubezpieczenie zdrowotne i społeczne.

5.2.1. Praca socjalna

Ustawa o pomocy społecznej kładzie szczególny nacisk na pracę socjalną, która jest świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Praca socjalna to działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Praca socjalna prowadzona była w oparciu o dokonanie diagnozy sytuacji klienta, opracowanie planu pomocy i wsparcia w zależności od indywidualnej sytuacji oraz

posiadanego potencjału osobistego. Problemy nie mogą być rozwiązywane w oderwaniu od sytuacji rodziny, ważne jest, by podejście do osoby czy rodziny objętej pracą socjalną było systemowe. W roku 2023 pracą socjalną objęto **1 254** rodzin (w tym **2 226** osób w rodzinach).

Jednym z narzędzi stosowanym w pracy socjalnej jest **kontrakt socjalny**, który jest pisemną umową zawartą pomiędzy osobą ubiegającą się o pomoc, a pracownikiem socjalnym określającą uprawnienia i zobowiązania stron zmierzające do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej danej osoby lub rodziny. Kontrakt przyczynia się do odzyskania zdolności do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, prawidłowego pełnienia ról społecznych. W przypadku odmowy zawarcia kontraktu, niedotrzymania jego postanowień, nieuzasadnionej odmowy podjęcia pracy itp., ośrodek pomocy społecznej może odmówić pomocy finansowej lub ją wstrzymać. Praca kontraktem wymaga dużo większego nakładu pracy ze strony pracownika socjalnego, który musi utrzymywać stały kontakt z klientem, by wspierać a zarazem nadzorować przebieg umowy. Kontrakt jest często jedynym motywatorem do działania. Wiele osób korzysta ze wsparcia z pomocy społecznej od wielu lat, a tylko rozległa i aktywna praca może spowodować podjęcie działania przez klienta w kierunku jego usamodzielnienia. W 2023 roku łącznie realizowano **9** kontraktów socjalnych (część A- 8 kontraktów/11 osób i część B - 1 kontrakt/ 1 osoba). W kontrakcie nakreślone były główne cele i kierunki pracy, będące etapami prowadzącymi do usamodzielnienia w bliższej lub dalszej perspektywie m.in. wdrażanie nawyków higienicznych, aktywności społeczno-zawodowej.

5.2.2. Interwencja kryzysowa

Interwencja kryzysowa stanowi zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu, a jej celem jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej. Interwencja kryzysowa jest świadczeniem niepieniężnym z pomocy społecznej, a jej udzielenie nie jest uzależnione od spełnienia kryterium dochodowego.

Pracownicy socjalni w roku sprawozdawczym w ramach interwencji kryzysowej podejmowali szereg działań mających na celu pomoc osobie/rodzinie w trudnej sytuacji:

- sporządzono 8 formularzy „Niebieska Karta-A”, z czego 7 było wszczynającymi w rodzinach procedurę „Niebieskie Karty”. Pracownicy socjalni w roku sprawozdawczym byli powoływani przez przewodniczącą zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie do 60 grup roboczych/ diagnostyczno-pomocowych pracujących z rodzinami zagrożonymi przemocą domową.

W 2023 roku pracownicy socjalni uczestniczyli w 294 spotkaniach grup roboczych/ diagnostyczno-pomocowych na rzecz 80 rodzin objętych działaniami w ramach procedury „Niebieskiej Karty”;

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie w każdej sytuacji istnienia podejrzenia lub ryzyka zaniedbań względem dzieci, zagrożenia bezpieczeństwa lub życia nieletnich, zaniedbań rodzicielskich, stosowania przemocy, braku umiejętności opiekuńczo-wychowawczych, które mają destrukcyjny wpływ na rozwój dzieci lub osób niepełnosprawnych zamieszkujących w rodzinie oraz w przypadku każdej niepokojącej sytuacji, która może wpływać na bezpieczeństwo osób wchodzących w skład rodziny, np. nadużywanie alkoholu czy różnego typu uzależnienia, składa wnioski o wgląd w sytuację oraz podjęcie przez Sąd stosownych kroków.

W 2023 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach podejmowanych działań interwencyjnych przesłał:

- 18 wniosków do Sądu Rejonowego w Kętrzynie o wgląd w sytuację małoletnich;
- 3 wnioski do Sądu Rejonowego w Kętrzynie o leczenie psychiatryczne bez zgody osoby.

5.2.3. Usługi opiekuńcze świadczone osobom starszym, chorym i niepełnosprawnym.

Podstawowe usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, w tym zapewnienie kontaktu z otoczeniem, podstawową opiekę higieniczną, a także dostarczanie posiłków do miejsca zamieszkania.

Ta forma wsparcia umożliwia osobom z niej korzystającym lepsze funkcjonowanie w środowisku oraz wzrost bezpieczeństwa. W ramach usług tut. Ośrodek oferuje:

- usługi opiekuńcze;
- specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- Teleopiekę.

Pomocą w formie usług opiekuńczych w 2023r. objętych było **95** osób. W roku 2023 usługi opiekuńcze realizowała Firma EL-MED. Koszt 1 godziny usługi wynosił 35,00 zł.

Przez cały 2023 rok **3** osoby skorzystały z bezpłatnych usług opiekuńczych, **1** osoba została całkowicie zwolniona z odpłatności, **12** osób częściowo zwolniono z odpłatności, **2** osoby skorzystały z usług z **10 %** odpłatnością, **2** osoby z **20%** odpłatnością, **6** osób z **25 %** odpłatnością, **38** osób z **40 %** odpłatnością, **29** osób z **60%** odpłatnością, **2** osoby z **75%** odpłatnością, **14** osób z **100%** odpłatnością.

W roku 2023 udzielono świadczeń w ilości **23 390,50** godzin na kwotę **605 496,50** zł. (w tym: 213 171,00 zł. – Program Opieka 75+).

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi są szczególnym rodzajem usług. Pomoc udzielana jest wyróżnionej grupie osób. Zasady jej przyznawania i odpłatności określa rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005r w sprawie rodzajów

specjalistycznych usług oraz zasad pobierania odpłatności za te usługi jak również zasad częściowego lub całkowitego zwolnienia z tych opłat.

Pełny koszt jednej godziny specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w roku 2023 wyniósł **41,92 zł**.

Zakres specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi obejmuje:

- uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia;
- uczenie umiejętności zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych, w tym funkcjonowania społecznego motywowanie do aktywności oraz dbałości o higienę i wygląd, prowadzenie treningów samoobsługi i umiejętności społecznych, wspieranie w formie asystowania w codziennych czynnościach życiowych;
- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych;
- pomoc w gospodarowaniu pieniędzmi (nauka planowania budżetu, asystowanie przy ponoszeniu wydatków, usamodzielnianie finansowe);
- współpraca ze specjalistami w zakresie wspierania psychologiczno – pedagogicznego i edukacyjno – terapeutycznego).

Powyższe usługi może świadczyć wykwalifikowana kadra (psycholog, pedagog, pracownik socjalny, psychoterapeuta, pielęgniarka), która musi mieć zaliczony co najmniej półroczny staż w placówce psychiatrycznej (tj. Szpital Psychiatryczny, Poradnia Zdrowia Psychicznego, Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi, ośrodki terapeutyczno – edukacyjno - wychowawcze). Na potrzeby realizacji tej formy wsparcia tut. Ośrodek w ramach posiadanych etatów zatrudnia 2 osoby, które w całości są finansowane z dotacji Państwa.

Liczba osób objętych specjalistycznymi usługami opiekuńczymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi w 2023 roku wynosiła – **16**, ilość udzielonych świadczeń– **3 282 godziny**.

Usługi opiekuńcze w formie Teleopieki

Gmina Miejska Kętrzyn z dniem 1 lipca 2019 r. przystąpiła do realizacji zadania związanego z uruchomieniem usług opiekuńczych w formie Teleopieki. Realizatorem i wykonawcą powyższych usług został Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie, natomiast operatorem realizującym usługi teleopieki – Polskie Centrum Teleopieki w Gdyni, z którym Ośrodek ma podpisaną stosowną umowę.

Teleopieka to system powiadamiania ratunkowego stosowany u osób o obniżonej samodzielności, w tym osób starszych, niepełnosprawnych lub chorych. Minimalizuje negatywne skutki różnych nagłych zdarzeń domowych, a czasami nawet ratuje życie.

Najważniejsze elementy systemu Teleopieki:

- bezprzewodowy przycisk SOS, noszony stale przy sobie w formie opaski na nadgarstek – tzw. „przycisk życia”;
- prosty w obsłudze telefon umożliwiający kontakt głosowy;
- Centrum Alarmowe pracujące 24 godziny na dobę przez 7 dni w tygodniu, wydzielone do obsługi zgłoszeń i alarmów bezpieczeństwa;
- należyta ochrona danych osobowych, w tym danych wrażliwych;
- zapewnienie osób mogących podjąć interwencję na miejscu (np. rodzina, sąsiedzi).

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie dysponuje 23 zestawami aparatów do realizacji ww. wsparcia. W 2023 roku z tej formy wsparcia skorzystało **17** mieszkańców naszego Miasta.

Tabela Nr. 13 Charakterystyka odbiorców Teleopieki

Wiek		Płeć		Sytuacja rodzinna	
Pow. 60 do 65 lat	1	Kobieta	13	Os. mieszkająca samotnie	16
Pow. 65 do 70 lat	2				
Pow. 70 do 80 lat	6	Mężczyzna	4	Os. mieszkająca z rodziną	1
Pow. 80 lat	8				
ŁĄCZNIE	17	-----	17	-----	17

Opracowanie własne

Całkowity koszt zadania wyniósł **9 241,68** zł, pokrywany ze środków własnych.

5.2.4. Kierowanie do domów pomocy społecznej i opłacanie kosztów pobytu mieszkańców Gminy w domach pomocy społecznej

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy również kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu. Do domów pomocy społecznej kierowane są osoby wymagające całodobowej opieki z powodu wieku, choroby, lub niepełnosprawności, nie mogące samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych.

Zgodnie z zapisem art. 61 ust 1 pkt. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, gmina zobowiązana jest do wnoszenia opłaty za pobyt mieszkańca gminy w domu pomocy społecznej w wysokości będącej różnicą między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez osobę skierowaną oraz innymi osobami zobowiązanymi do ponoszenia tej odpłatności. W 2023 roku w domach pomocy społecznej przebywały łącznie 33 osoby, z tego:

- **13** osób w domach dla osób w podeszłym wieku i przewlekle, somatycznie chorych: Wólka Ratowiecka, Giżycko, Kętrzyn, Pelpin, Suwałki;

- 12 osób w domach dla osób przewlekłe, psychicznie chorych: Olsztynek, Bulowice, Ukta, Szczytno, Grazymy, Nowa Wieś Elcka;
- 8 osób w domu dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie: Węgorzewo, Grazymy.

Koszt Gminy Miejskiej Kętrzyn w opłacie za pobyt w domu pomocy społecznej za 2023 rok wyniósł – **1 120 460,25 zł**, natomiast dochód Gminy uzyskany z wpłat osób zobowiązanych do ponoszenia opłat z tytułu pobytu ich członka w domu pomocy społecznej wyniósł – **91 522,09 zł**.

W 2023 r. do Ośrodka wpłynęło **15** wniosków o wydanie skierowania do domu pomocy społecznej oraz 1 postanowienie Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Olsztynie, wyznaczające Burmistrza Miasta Kętrzyn do załatwienia sprawy o skierowanie do DPS osoby całkowicie ubezwłasnowolnionej mieszkańca Mrągowa.

Prowadzone postępowania zostały zakończone:

- wydaniem decyzji kierujących do DPS dla **6** osób;
- wydaniem decyzji odmawiających skierowania do DPS dla **2** osób;
- umorzeniem postępowania w związku z rezygnacją strony dla **8** osób.

Tabela Nr. 14. Wydatki gminy poniesione na dopłaty do pobytu w DPS w latach 2022-2023.

<i>ROK</i>	<i>Koszt świadczeń</i>
<i>2022</i>	<i>983 568,92</i>
<i>2023</i>	<i>1 120 460,25</i>

Każdego roku wzrasta kwota wydatkowana na utrzymanie mieszkańca w DPS. Wynika to z faktu systematycznego wzrostu w pierwszym kwartale roku średniego kosztu utrzymania mieszkańca w DPS, na podstawie zarządzeń lub obwieszczeń publikowanych w Dziennikach Urzędowych województw.

Kierowanie do sądów wniosków dotyczących wydania postanowienia o potrzebie umieszczenia osoby w domu pomocy społecznej bez jej zgody.

W przypadku, gdy osoba wymaga skierowania do domu pomocy społecznej ze względu na swój stan zdrowia, ale nie jest zdolna do świadomego wyrażenia zgody lub w przypadku, gdy na skutek choroby psychicznej nie wyraża zgody na skierowanie do placówki, a brak opieki zagraża jej życiu lub zdrowiu – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie na podstawie ustawy o ochronie zdrowia psychicznego, występuje do sądu opiekuńczego z wnioskiem o skierowanie do domu pomocy społecznej bez zgody strony.

5.2.5. Kierowanie do ośrodków wsparcia i mieszkań chronionych

Mieszkanie chronione

W 2013 roku Uchwałą Nr LVIII/351/13 Rady Miejskiej w Kętrzynie zostało utworzone mieszkanie chronione na terenie miasta Kętrzyn (ul. Kaszubska 7/9), dla osób niepełnosprawnych, częściowo zdolnych do samodzielnej egzystencji. Mieszkanie chronione jest formą pomocy społecznej przygotowującą osoby tam przebywające pod opieką specjalistów do prowadzenia samodzielnego trybu życia lub zastępuje pobyt w placówce zapewniającej całodobową opiekę.

Do mieszkania chronionego kierowane są osoby (niezdolne do pracy, niepełnosprawne, osoby, które nie są w stanie same funkcjonować i znalazły się w przejściowo trudnej sytuacji zdrowotnej i mieszkaniowej). Skierowanie do mieszkania chronionego wydawane jest przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej na czas określony. Pobyt w mieszkaniu chronionym jest odpłatny i uzależniony od dochodu osoby tam zamieszkującej (jeżeli dochód nie przekracza kryterium dochodowego pobyt jest bezpłatny).

Mieszkanie chronione przy ul. Kaszubskiej 7/9 w Kętrzynie przeznaczone jest dla 4 osób starszych i somatycznie chorych.

W roku 2023 w mieszkaniu tym przebywały 3 osoby.

Osoby przebywające w mieszkaniu chronionym mają zapewnione usługi opiekuńcze, obiady, za które ponoszą sami odpłatność oraz wsparcie pracownika socjalnego.

Mieszkanie chronione wspomagane dla osób z zaburzeniami psychicznymi położone przy ul. Kaszubska 7/2 w Kętrzynie przeznaczone jest dla 4 osób. W 2023 w mieszkaniu tym nie przebywała żadna osoba.

Schroniska dla bezdomnych.

Na mocy art. 6 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy - za osobę bezdomną uważa się: „osobę niezamieszkującą w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i niezameldowaną na pobyt stały, w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności, a także osobę niezamieszkującą w lokalu mieszkalnym i zameldowaną na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania”.

Osobą bezdomną jest osoba, która:

- 1) nie zamieszkuje w lokalu mieszkalnym (warunek ten zawsze musi być spełniony),
- 2) nie jest zameldowana na pobyt stały,
- 3) jest zameldowana na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania przy czym lokalem, w którym nie ma możliwości zamieszkania jest w szczególności:

- lokal, który należy opuścić w związku z wyrokiem eksmisyjnym bądź sądowym zakazem kontaktowania się z dotychczasowymi współlokatorami np. w wyniku konfliktów rodzinnych;

- lokal, w którym nie można zamieszkać z powodu zagrożenia życia lub zdrowia spowodowanego np. złym stanem technicznym budynku;
- lokal, do którego faktycznie nie można powrócić w wyniku sprzeciwu, odmowy dostępu ze strony innych zameldowanych tam osób.

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym, w szczególności w zakresie pomocy osobom bezdomnym, należy udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym. Gmina Miejska Kętrzyn zapewnia osobom bezdomnym wsparcie w postaci umieszczenia w schronisku dla osób bezdomnych lub w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie, zgodnie z regulaminem zamówień publicznych MOPS powyżej 130 tysięcy zł., wyłonił na 2023 rok schroniska, do których kierowane są osoby bezdomne. Z niżej wymienionymi placówkami zostały podpisane umowy na okres od 01.01.2023r. do 31.12.2023r:

- Stowarzyszenie na Rzecz Bezdomnych Dom Modlitwy „Agape” z siedzibą w Borowym Młynie, który dysponuje placówkami w Sztumie, Nowym Stawie, Szawałdzie;
- Stowarzyszenie Monar – Markot Schronisko dla osób bezdomnych w Marwałdzie.

Na dzień 31.12.2023r. na terenie miasta Kętrzyn zdiagnozowano 20 osób bezdomnych, w tym 18 mężczyzn i 2 kobiety, z tego:

- 12 osób przebywało w schroniskach;
- 8 osób przebywało w różnych miejscach: u znajomych, dalszej rodziny.

Osoby bezdomne umieszczone w schroniskach mają zapewnione usługi socjalno-bytowe, w tym ukierunkowane na wzmacnianie aktywności społecznej mającej na celu wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej w ramach zawartych kontraktów socjalnych, całodobowe wyżywienie, noclegi, pomoc w zakresie pracy socjalnej, pomoc prawną i medyczną. Koszt całodziennego pobytu i wyżywienia w schronisku w ubiegłym roku kształtował się następująco:

Tabela Nr. 15. Schroniska, do których MOPS kieruje osoby bezdomne

Placówka	Liczba osób	Koszt 1 doby	Koszty poniesione przez Gminę w zł
Stowarzyszenie MONAR- Markot schronisko dla osób bezdomnych Marwałd	2	45	20 655
Stowarzyszenie na rzecz bezdomnych AGAPE. Schronisko dla osób bezdomnych oraz osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi Borowy Młyn.	3	110	82 500

Stowarzyszenie na rzecz bezdomnych AGAPE. Schronisko dla osób bezdomnych oraz osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi Nowy Staw.	2	110	40 100
Stowarzyszenie Pomocy Bliźniemu Schronisko MARKOT Pajaków, Pajaków 12a	1	65	13 910
Stowarzyszenie Pomocy Bliźniemu Schronisko MARKOT w Arklitach, Arklitry 3	3	70	5 850
Stowarzyszenie Pomocy Bliźniemu Schronisko MARKOT w Sławoszach	1	70	4 695
RAZEM	12	-	167 710

Osobom bezdomnym nie przebywającym w schroniskach Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie zapewnia: systematyczną pomoc finansową w formie zasiłków celowych na leki, odzież, dojazd do placówek medycznych, w tym odwykowych, dożywianie poprzez zapewnienie bezpłatnych obiadów w Jadłodajni „Mix- Plus”, żywność w naturze w ramach programu FEAD.

Na stronie internetowej tutejszego Ośrodka udostępniane są niezbędne informacje, dotyczące wsparcia osób bezdomnych. W okresie jesienno - zimowym rozmieszczane są plakaty informacyjne, zawierające adresy i numery telefonów najbliższych noclegowni i schronisk, numer bezpłatnej infolinii oraz numery telefonów pracowników MOPS, odpowiedzialnych za udzielanie pomocy osobom bezdomnym. Ośrodek współpracuje z jednostkami, mającymi bezpośredni kontakt z osobami bezdomnymi, tj. Policją, Strażą Pożarną, Szpitalem Powiatowym, Zespołem Ratownictwa Medycznego, Poradnią Leczenia Uzależnień.

5.2.7. Opłacanie składek zdrowotnych za osoby uprawnione do zasiłku stałego

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej osobom uprawnionym do pobierania zasiłku stałego jest opłacana składka na ubezpieczenie zdrowotne.

W 2023r. składki opłacono **158** osobom/ ilość świadczeń – **1565**

Koszt świadczeń wyniósł **86 294,02 zł** (średni koszt jednego świadczenia: **55,14 zł**).

6. Realizacja programów, projektów, strategii

6.1. Gminny Program Wsparcia Rodziny na lata 2021-2023

Sprawozdanie z realizacji Programu stanowi osobny dokument.

6.2. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Kętrzyn na lata 2021 – 2026

Sprawozdanie z realizacji Programu stanowi osobny dokument.

6.3. „Posilek w szkole i w domu”

Od 1 stycznia 2019r. Uchwałą Rady Ministrów wszedł w życie wieloletni program wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania na lata 2019-2023 „Posilek w szkole i w domu”. „Program” zapewnia pomoc zarówno osobom starszym, niepełnosprawnym, o niskich dochodach, jak i dzieciom, które wychowują się w rodzinach znajdujących się w trudnej sytuacji.

Program przewiduje wsparcie finansowe gmin w udzielaniu pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

Do udzielania pomocy w zakresie dożywiania mają zastosowanie przepisy ustawy o pomocy społecznej.

Pomoc może być przyznana osobom i rodzinom, których miesięczny dochód netto nie przekracza 150% (kryterium podniesione Uchwałą Nr LXVIII/510/2023 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 26.01.2023r.) kwoty kryterium dochodowego: tj. kwoty 1 552 zł. w przypadku osoby samotnie gospodarującej i kwoty 1 200 zł. w przypadku osoby w rodzinie.

W roku 2023 z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w ramach Programu współpracowało 18 placówek, w którym prowadzono dożywianie w ramach „Programu”, w tym:

- 11 szkół;
- 4 przedszkola;
- 1 jadalnia (MIX-PLUS),
- 2 inne.

Tabela Nr 17. Wydatki w ramach Programu „Posilek w szkole i w domu” w 2023 r.

Wyszczególnienie		Kwota
Koszt programu ogółem		1 065 000,00 zł
w tym	Środki własne	213 000,00 zł
	dotacja	852 000,00 zł
w tym	Koszt posiłków przyznanych decyzją administracyjną	295 646,00 zł
	Zasiłki celowe przyznane na zakup żywności	753 188,00 zł
	Pomoc w formie posiłku nie wymagająca wydania decyzji (program osłonowy)	1 166,00
	Koszt dowozu posiłków	15 000,00 zł

Opracowanie własne

Liczba osób objętych „Programem” w 2023 roku: 1 040

Ogólny koszt Programu w 2023 roku zwiększył się o ok. 1,67% w stosunku do 2022 roku (koszt „Programu” w 2022 roku wyniósł 1 047 500,00 zł). Spowodowane to było wzrostem cen żywności, co miało również wpływ na podniesienie kosztów posiłków przygotowywanych w stołówkach szkolnych, przedszkolnych i innych.

Gmina Miejska Kętrzyn od wielu lat przystępuje do realizacji ww. „Programu” finansując m.in. posiłki dzieciom i młodzieży w okresie przedszkolnym i szkolnym oraz osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, w szczególności osobom: samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym.

Tabela Nr. 18. Pomoc w formie posiłku udzielona w ramach Programu „Posiłek w szkole i w domu” w 2023 r.

Wyszczególnienie	Dzieci do 7 roku życia	Uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej lub szkoły ponadgimnazjalnej	Pozostałe osoby
Liczba osób korzystających z posiłków w ramach Programu na podstawie decyzji	3	116	45
Dzieci spożywające posiłek w szkole bez konieczności wydawania decyzji „Program osłonowy”	0	1	-

Opracowanie własne

Ogólna liczba osób korzystających z posiłków w ramach „Programu” na podstawie decyzji (164 osoby w 2023 roku) zmalała o ok. 22,7% w stosunku do roku 2022 (w 2022 roku – 212 osób).

Tabela Nr. 19 Zasiłki celowe wypłacane w ramach Programu w 2023r.

Wyszczególnienie	2023 rok
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	546
Liczba rodzin	539
Liczba osób w rodzinach	961
Liczba świadczeń	3 942
Kwota świadczeń (w zł)	753 188,00 zł

Opracowanie własne

6.3. FEAD Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie od 2011 roku koordynuje wydawanie żywności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (POPŻ, Podprogram 2021 Plus) współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (Fund for European Aid to the Most Deprived) – *FEAD*. Celem Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa jest ograniczenie ubóstwa poprzez zwiększenie bezpieczeństwa żywnościowego osób najbardziej potrzebujących oraz realizacja działań na rzecz włączenia społecznego. Pomoc w ramach PO-PŻ kierowana jest do tych osób i rodzin, które z powodu niskich dochodów nie mogą zapewnić sobie/rodzinie odpowiednich produktów żywnościowych, posiłków. Uprawnienie do korzystania z pomocy żywnościowej uwarunkowane jest znajdowaniem się w trudnej sytuacji życiowej, określonej przesłankami art. 7 ustawy o pomocy społecznej oraz spełnianiem kryterium dochodowego, które zostało określone na poziomie **220% kryterium dochodowego** uprawniającego do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej, tj. **1 707,20 zł. w przypadku osoby samotnie gospodarującej oraz 1 320,00 zł. w przypadku osoby w rodzinie.**

Tabela Nr. 21 Zestawienie żywności otrzymanej w ramach Programu FEAD Podprogram 2023 za okres I – XII 2023r.

Lp.	Artykuły spożywcze	Otrzymano /kg	Wartość zł
2.	Makaron jajeczny	2560	11 980,80
3.	Powidła śliwkowe	367,20	4013,50
6.	Mleko	2520	8 996,40
8.	Szynka wieprzowa mielona	1173,6	17005,46
9.	Cukier biały	2880	18 633,60
10.	Olej rzepakowy	2580	17982,60
RAZEM		12 080,8 kg	78 612,36 zł.

W roku 2023 z pomocy żywnościowej skorzystały 824 osoby.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie w 2023 roku podpisał umowę z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej w Olsztynie (umowa obowiązywała od 01/02/2023r. do 31/08/2023r.) w zakresie nieodpłatnej dystrybucji gotowych artykułów spożywczych w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD) realizowanego w Podprogramie 2021 Plus. Umowa zobowiązuje PKPS:

- do nieodpłatnego przekazywania artykułów spożywczych dostępnych w ramach Podprogramu dla określonej przez MOPS ilości osób potrzebujących;

- magazynowania artykułów żywnościowych zgodnie z zaleceniami producenta z zachowaniem zasad sanitarno – epidemiologicznych do czasu ich wydania Partnerowi (MOPS);
- wystawienie magazynowanego dowodu wydania (WZ) artykułów spożywczych przy każdorazowym ich pobraniu przez Partnera (MOPS).

Żywność z programu FEAD wydawana jest potrzebującym mieszkańcom Miasta z magazynu Ośrodka, mieszczącego się w Kętrzynie przy ul. Dworcowej 10b. Transport żywności z magazynów znajdujących się w Olsztynie oraz jej rozładunek leży w gestii Ośrodka (o rozładunek żywności Ośrodek każdego roku prosił męską część podopiecznych, jednak w ostatnich latach coraz trudniej jest o takie osoby). Koszt przewozu żywności z Olsztyna do Kętrzyna opłaca Ośrodek. W 2023 roku odbył się 1 transport żywności. Koszt przewozu żywności z Olsztyna do Kętrzyna wyniósł 1 300,00 zł.

Wydawaniu żywności osobom potrzebującym **towarzyszą** również działania, z których może skorzystać każda osoba ujęta w Programie. Działania mają na celu:

- włączenie osób, które borykają się ze zjawiskiem deprawacji materialnej, w funkcjonowanie społeczności lokalnej;
- pomoc towarzysząca konieczna do zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych dla osób korzystających z pomocy żywnościowej;
- wsparcie we wzmacnianiu samodzielności w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego.

W okresie sprawozdawczym Klub Integracji Społecznej, działający przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Kętrzynie, przeprowadził działania towarzyszące w postaci:

- warsztatów przeciwdziałania marnotrawieniu żywności, w których udział wzięły 24 osoby;
- warsztatów ekonomicznych; udział wzięły 24 osoby;
- warsztatów dietetycznych – 24 osoby.

6.4. Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej

Zgodnie z umową nr PS-I.946.36.13.2023 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie realizował Program „ASYSTENT OSOBISTY OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ” – edycja 2023 w okresie od marca do grudnia 2023 roku.

Celem Programu było wprowadzenie usług asystencji osobistej na terenie miasta Kętrzyn jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym przez osoby z niepełnosprawnością.

Adresatami programu były pełnoletnie osoby niepełnosprawne, posiadające orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności z terenu miasta Kętrzyn. W 2023 roku wsparciem w ramach asystencji osobistej zostało objętych 96 uczestników:

- 51 osób z niepełnosprawnością o znacznym stopniem niepełnosprawności,

- 43 osoby z niepełnosprawnością o znacznym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną,
- 1 osoba o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną,
- 1 osoba o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.

W celu realizacji usług Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie w drodze przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego zlecił realizację Programu sektorowi prywatnemu – Niepubliczny Zakład Opieki Domowej El- Med., ul. Poniatowskiego 3, 11-400 Kętrzyn.

Usługi asystencji osobistej polegały między innymi na:

- pomocy przy wykonywaniu codziennych czynności oraz wsparciu w zakresie funkcjonowania w życiu społecznym;
- wyjściu, powrocie oraz/lub dojazdach w wybrane przez uczestnika Programu miejsce (np. dom, praca, placówki oświatowe i szkoleniowe, świątynie, placówki służby zdrowia i rehabilitacyjne, gabinety lekarskie, urzędy, znajomi, rodzina, instytucje finansowe, wydarzenia kulturalne/rozrywkowe/społeczne/sportowe itp.);
- wyjściu, powrocie oraz/lub dojazdach na rehabilitację i zajęcia terapeutyczne;
- zakupach, z zastrzeżeniem aktywnego udziału uczestnika Programu przy ich realizacji;
- załatwieniu spraw urzędowych;
- nawiązaniu kontaktu/współpracy z różnego rodzaju instytucjami;
- korzystaniu z dóbr kultury (tj. muzeum, teatr, kino, galerie sztuki, wystawy itp.);
- pielęgnacji.

Usługi asystencji osobistej świadczone były w godzinach od 7.00 do 22.00 po uzgodnieniu z Uczestnikiem Programu. Koszt godziny usługi asystenckiej wynosił **40 zł**. Osoby korzystające ze wsparcia nie ponosiły z tego tytułu żadnej odpłatności.

W 2023 r. MOPS otrzymał dofinansowanie na realizację Programu w wysokości **1 060 147,20 zł**.

Koszt realizacji godzin usług asystencji osobistej w 2023 roku wyniósł – **1 022 400,00 zł**, kwota środków przeznaczonych na koszty obsługi – **20 615,46 zł**, ubezpieczenie asystentów OC/NNW koszt – 2100,00 zł. W ramach realizacji wydatkowano w sumie kwotę w wysokości **1 057 805,36 zł**.

Program finansowany był w 100 % ze środków Funduszu Solidarnościowego.

6.5. Opieka Wytchnieniowa

Zgodnie z zawartą umową nr PS-I.946.37.9.2023 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie realizował Program „OPIEKA WYTCHNIENIOWA” – edycja 2023 w okresie od III.2023 do XII.2023 roku.

Głównym celem Programu jest wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad:

- 1) dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności,
- 2) osobami posiadającymi:
 - a) orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności (zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573) albo
 - b) orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności (zgodnie z art. 5 i art. 62 ww. ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych) – poprzez możliwość uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytchnieniowej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie realizował Program w dwóch formach:

1. *świadczenia usługi opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby z niepełnosprawnością.*

Tą formą wsparcia zostało objętych 7 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Łączna ilość godzin usług zrealizowanych w ramach pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej wyniosła 1 057 godzin.

2. *świadczenia usługi opieki wytchnieniowej w ramach pobytu całodobowego w innym miejscu wskazanym przez uczestnika Programu, które otrzymało pozytywną opinię realizatora Programu.*

Usługami zostały objęte 3 osoby dorosłe z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Łączna ilość dni zrealizowanych usług w ramach pobytu całodobowego w innym miejscu wskazanym przez uczestnika programu i zaakceptowanym przez realizatora wyniosła 19 dni.

Na realizację Programu Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie otrzymał dofinansowanie w kwocie: 72 542,40 zł., w tym koszty obsługi 1 422,40 zł.

Program finansowany był w 100 % ze środków Funduszu Solidarnościowego.

Uczestnicy Programu za usługę wsparcia opieką wytechnieniową nie ponosili kosztów finansowych.

Wykorzystano dofinansowanie w wysokości 64 509,55 zł.

Realizacja Usług Opieki wytechnieniowej w roku 2023 została zlecona w ramach przeprowadzonego postępowania publicznego firmie zewnętrznej pn. Niepubliczny Zakład Opieki Domowej El-Med. Elżbieta Limanowicz ul. Poniatowskiego 3, 11-400 Kętrzyn.

6.6 Program „Korpus Wsparcia Seniorów” – 2023.

Zgodnie z zawartą umową nr PS-I.946.29.9.2023- Moduł II Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie realizował Program „Korpus Wsparcia Seniorów”- na rok 2023- Moduł II w okresie od VII.2023 do XII.2023 roku.

Celem Modułu II jest poprawa bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania dla osób starszych.

Moduł II ma na celu wsparcie gmin w świadczeniu usług opiekuńczych na rzecz seniorów, polegających na zapewnieniu dostępu do „opieki na odległość” osobom starszym, przez udzielenie dofinansowania do zakupu oraz częściowego pokrycia kosztów użytkowania tzw. „opasek i innych urządzeń bezpieczeństwa”.

Realizacja Modułu II ma także na celu wsparcie w miejscu zamieszkania seniorów w wieku 65 lat i więcej, którzy mają problemy związane z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzących samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkających z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającej opieki w codziennym funkcjonowaniu w zakresie odpowiadającym ich potrzebom.

Pośrednimi adresatami są seniorzy w wieku 65 lat i więcej, którzy mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.

W roku 2023 całkowita kwota realizacji programu wyniosła 23 808,91zł. Na realizację Programu Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie otrzymał dofinansowanie w kwocie: 19 047,00zł, zabezpieczono wkład własny w wysokości 20% w kwocie 4 761,75zł.

W ramach otrzymanych środków Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zgodnie z Regulaminem zamówień publicznych do 130 tysięcy złotych obowiązującym w Ośrodku zakupił 20 urządzeń „opasek bezpieczeństwa” wraz z abonamentem Teleopieki od firmy SiDLY Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie. Opaski przekazano do użytkowania seniorom w wieku 65 lat i więcej z terenu Miasta Kętrzyn.

7. Kętrzyńskie Centrum Spotkań Seniora

Kętrzyńskie Centrum Spotkań Seniora zostało utworzone 14.02.2023r. i działa w strukturze Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kętrzynie. Jest miejscem spotkań seniorów zamieszkujących miasto Kętrzyn. W Centrum zatrudnione są 2 osoby- opiekunowie. Głównym celem prowadzenia Centrum jest wzmacnianie działań na rzecz osób starszych poprzez:

- aktywne spędzanie czasu wolnego;
- zajęcia rozwijające zainteresowania;
- nawiązywanie nowych znajomości;
- nabycie nowych umiejętności;
- sposób na dobry humor.

W ramach współpracy Centrum jest również miejscem spotkań Miłośników Wilna i Ziemi Wileńskiej, sekcji emerytów Związku Nauczycielstwa Polskiego, Fundacji Eco Senior oraz emerytów Spółdzielni Handlowej w Kętrzynie. W roku 2023 odbyły się zajęcia cykliczne oraz spotkania i warsztaty jednorazowe.

Zajęcia cykliczne:

1. Zajęcia plastyczne (9 spotkań, udział 40 osób ogółem).
2. Warsztaty teatralne (22 spotkania, udział 330 osób ogółem).
3. Joga twarzy (26 spotkań, udział 208 osób ogółem).
4. Zumba (6 spotkań, udział 120 osób ogółem).
5. Zajęcia na zdrowy kręgosłup (24 spotkania, udział 288 osób ogółem).
6. Prelekcje z historii (11 spotkań, udział 165 osób ogółem).
7. Spotkania „Zadbaj o swoje zdrowie” (5 spotkań, udział 50 osób ogółem).

Zajęcia i spotkania dodatkowe:

Wydarzenia w KCSS	Liczba osób
Walentynkowy wieczorek taneczny	40
Spotkanie organizacyjne – omówienie Regulaminu Centrum	35
Bezpieczeństwo w sieci – spotkanie z przedstawicielem Banku	8
Omawiane rozkładu jazdy autobusów	15
Turniej planszówek	6
Wieczorek taneczny z okazji Dnia Kobiet	30
Warsztaty z Komunikacji interpersonalnej	10
Spotkanie dotyczące zasad segregacji odpadów - spotkanie z przedstawicielem Spółki KOMUNALNIK	8
Warsztaty z asertywności	11

Warsztaty zdobienia pisanek	10
Polityka senioralna – spotkanie otwarte	30
Warsztaty dotyczące dbałości o siebie i swoje zdrowie	10
Zajęcia edukacyjno – profilaktyczno – integracyjne	10
Warsztaty z rękodzieła	10
Warsztaty z planowania budżetu domowego	10
Warsztaty makijażu dziennego - warsztaty	10
Granice ludzkich możliwości - prelekcja	10
W królestwie pszczół – spotkanie z osobami zajmującymi się hodowlą pszczół	18
Wieczór poezji Agnieszki Osieckiej	30
Spotkanie przy muzyce z tamtych lat	20
Warsztaty bezpiecznego korzystania z internetu -	10
Wesołe życie seniora- występ WTZ	20
Wieczorek taneczny w stylu Hawajskim	30
Odżywiamy się zdrowo i ekonomicznie - warsztaty	16
Magia sprzątanina – jak utrzymać porządek na dłużej - warsztaty	16
Sesja zdjęciowa „Piękny i Wesoły Senior”	16
Wieczorek taneczny w stylu PRL	25
Spotkanie „W rytmie walca”	35
Bezpieczeństwo systemów bankowych i funkcjonowanie banku dla klientów - wykład	15
Wycieczka po okolicznych dworach zakończona ogniskiem	30
Międzynarodowy Dzień Osób Starszych	15
Biesiada jesienna	25
CYBERPRZEMOC- symulacja rozprawy sądowej	25
Wieczorek taneczny- Halloween	30
Warsztaty robienia kwiatków	8
Wieczorek taneczny- Andrzejki	30
Prawa człowieka – warsztaty z młodzieżą	25
„Póki ludzie się kochają” – przedstawienie twórczości Wojciecha Młynarskiego	40
Zdobienie pierniczków - warsztaty	8
Kampania Biała Wstążka- konferencja	30
Wigilia dla seniorów	20

Budżet na rok 2023 wynosił: 305 358,00 zł.

Wykorzystano: 198 084,83 zł.

8. Działalność Klubu Integracji Społecznej.

Klub Integracji Społecznej w Kętrzynie powstał w dniu 01.03.2005r. na podstawie art. 3 ust.1 i 2, art. 15 pkt. 6, art. 17 ust.1 pkt. 10 i ust.2 pkt. 4 Ustawy z dnia 12 marca 2004r. o Pomocy Społecznej, art. 1 i 18 Ustawy z dnia 13 czerwca 2003r. o zatrudnieniu socjalnym oraz art. 2

ust.1 pkt. 32 i art. 9 ust. Pkt. 12 Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Celem Klubu Integracji Społecznej jest reintegracja społeczna i zawodowa osób długotrwale bezrobotnych będących klientami pomocy społecznej, osób bezdomnych i innych osób dotkniętych dysfunkcjami mieszkańców Miasta Kętrzyn poprzez edukację i reintegrację personalną, zawodową i społeczną.

Działania w KIS w okresie I – XII 2023r.

1) Współpraca przy realizacji działań, z:

- Kętrzyńską Radą Seniorów;
- Powiatowy Urząd Pracy w Kętrzynie w zakresie rozpowszechniania aktualnych ofert pracy oraz informacji o szkoleniach, pracach społecznie-użytecznych, przygotowanie zapotrzebowania na prace społeczno-użyteczne (w 2023 roku wpłynęło 75 podań). Do ww. prac w okresie III-XI 2023r skierowanych zostało ogółem 22 osoby w okresie III – XI 2023 roku;
- Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Olsztynie;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie;
- Środowiskowy Dom Samopomocy;
- Organizacje Pozarządowe;
- Zespół Interdyscyplinarny;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Szkoła Podstawowa nr 1 im. Feliksa Nowowiejskiego w Kętrzynie;
- Szkoła Podstawowa nr 3 im. M. Zientary – Malewskiej;
- Szkoła Podstawowa nr 4 im. Stanisława Moniuszki w Kętrzynie;
- Szkoła Podstawowa nr 5 z Oddziałami Integracyjnymi;
- Państwowa Szkoła Muzyczna I Stopnia w Kętrzynie;
- Kętrzyńskim Centrum Spotkań Seniora.

2) Działania zrealizowane przy współpracy z pracownikami Ośrodka, uczestnikami projektów:

- udział w sprzątaniu świata;
- przeprowadzenie warsztatów edukacyjnych, ekonomicznych, kulinarnych dietetycznych z osobami korzystającymi z żywności FEAD;
- koordynacja realizacji programów „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023 oraz „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2023 pod względem merytorycznym, Korpus Wsparcia Seniorów- 2023;

- złożenie wniosków o dofinansowanie na realizację programów „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością dla Jednostek Samorządu Terytorialnego” – edycja 2024 oraz „Opieka wytchnieniowa dla Jednostek Samorządu Terytorialnego ” – edycja 2024;
- przeprowadzenie 5 postępowań o udzielenie zamówień publicznych;
- koordynacja działań Punktu Wolontariatu w Kętrzynie.

Działania Punktu Wolontariatu

- organizowano systematycznie zbiórki odzieży, obuwia, sprzętu, które przekazano osobom najbardziej potrzebującym;
- działania związane z organizacją WOŚP;
- akcja sprzątanie świata z okazji Dnia Ziemi (IV.2022);
- organizacja zbiórek publicznych: „Dla Ukrainy”, „dla Edyty”, „Walka Janka”;
- spotkania dla seniorów z myśliwymi;
- akcja wspierająca Schronisko w Pudwągach (zebrano karmę dla około 100 kotów);
- pomoc dla Ukraińców w formie odzieży i żywności, środków higieny osobistej pozyskanej od darczyńców;
- systematyczna zbiórka nakrętek;
- wyjazd dla seniorów 18.03.23 do Filharmonii w Olsztynie na Koncert Księżniczek;
- wykład dotyczący działań Punktu wolontariatu i zadań Punktu Wolontariatu w Kętrzynie na Uniwersytecie Trzeciego Wieku;
- przeprowadzono warsztaty tkackie dla seniorów i młodzieży pod tytułem Ze Starego – Nowe;
- akcja sprzątania Plaży na Kamieniu z seniorami;
- warsztaty dla młodzieży nt. wolontariatu w Zespole Szkół im. M. Curie – Skłodowskiej;
- akcja Międzynarodowe Sadzenie Lasu Przyjaźni w Gierłozie. We współpracy z przedstawicielami Czech, Słowacji, Ukrainy, Litwy. Posadzono ponad 6000 szt. drzew, w akcji uczestniczyło ponad 600 osób w bardzo zróżnicowanym wieku, od 2 lat do ponad 80;
- wsparcie Wolontariuszy z Punktu Wolontariatu przy organizacji pokazów lotniczych na lotnisku w Wilamowie;
- 2 wyjazdy dla seniorów na Jesienne i Wiosenne Targi Rolniczo - Ogrodnicze w Gryzlinach pod Olsztynkiem. Wyjazd dofinansowany został w znacznym stopniu przy współpracy z Warmińsko- Mazurskim Ośrodkiem Doradctwa Rolniczego w Olsztynie;
- zbiórka zniczy na Cmentarz w Wilnie Na Rossie. Zebrano 982 znicze;

- wyjazd do Wilna w którym uczestniczyło 56 osób;
- zorganizowano „Mikołajki” wraz z Nadleśnictwem Srokowo dla mieszkańców Kętrzyna. Rozdano około 300 szt. sadzonek świerka dla mieszkańców Kętrzyna.

9. System świadczeń rodzinnych.

W ramach systemu świadczeń rodzinnych wydanych zostało **1585** decyzji administracyjnych, kończących postępowania w sprawach dotyczących różnego rodzaju świadczeń, do których stosuje się przewidzianą w ustawach procedurę.

System świadczeń rodzinnych to:

- Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami;
- Świadczenie opiekuńcze:
 - zasiłek pielęgnacyjny,
 - świadczenie pielęgnacyjne,
 - specjalny zasiłek opiekuńczy,
 - zasiłek dla opiekuna;
- Świadczenie rodzicielskie;
- Świadczenie „za życiem”;
- Świadczenie wychowawcze;
- Świadczenie z funduszu alimentacyjnego;
- Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny;
- Kętrzyńska Karta Rodziny 3+;
- Stypendium i zasiłek szkolny;
- Składki zdrowotne i społeczne.

9.1. Zasiłki rodzinne oraz dodatki do zasiłków rodzinnych.

W 2023 roku wypłacono:

- **12 109** zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami na kwotę **1 469 384 zł**;
- **72** jednorazowej zapomogi z tyt. urodzenia dziecka na kwotę łączną **72 000 zł**;
- **408** świadczeń rodzicielskich, na łączną kwotę **374 231 zł**.

Z powyższej kwoty jako nienależnie pobrane świadczenie klienci zwrócili **33 109 zł**.

Łączna ilość rodzin pobierających świadczenia rodzinne (zasiłki rodzinne, zasiłki pielęgnacyjne, świadczenia pielęgnacyjne, becikowe, specjalne zasiłki opiekuńcze) – **1 251**

Tabela Nr. 23. Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami w pełnej wysokości wypłacone w 2023r.

Rodzaj świadczenia		Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Wysokość świadczenia
Zasiłki rodzinne z dodatkami ogółem, w tym		14953	950 302	-
Zasiłki rodzinne		1866	177 270	95
		5668	702 832	124
		520	70 200	135
Dodatki do zasiłków rodzinnych		4055	519 082	-
Z tytułu	urodzenia dziecka	23	23 000	1000
	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	56	21 735	400
	samotnego wychowywania dziecka art. 11a ust.1 pkt 1,2	824	167 112	193-273
	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	886	96 060	90-110
	rozpoczęcia roku szkolnego	471	47 100	100
	Podjęcie przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	309	22 905	69/113
	Wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	1486	141 170	95
Świadczenie rodzicielskie		408	374 231	1 000

Opracowanie własne

Tabela Nr. 24 Zasilki rodzinne wraz z dodatkami wypłacone w 2023 r wyłącznie na podstawie art. 5 ust.3 ustawy, zw. zł za zł

Rodzaj świadczenia		Liczba świadczeń	Kwota świadczeń
Zasilki rodzinne z dodatkami, w tym		1014	46 985,45
Zasilki rodzinne: do 5 roku życia		80	4 087,97
		347	24 182,53
	Powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 lat	49	3 066,84
	Powyżej 18 roku życia		
Dodatki do zasiłków rodzinnych		538	15 648,11
Z tytułu	urodzenia dziecka	15	127,25
	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	12	3 452,84
	samotnego wychowywania dziecka	57	2 847,74
	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	49	3 931,04
	rozpoczęcia roku szkolnego	315	1 646,34
	Podjęcie przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	32	862,24
	wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	58	2 780,66

Opracowanie własne

9.2. Świadczenia opiekuńcze

W okresie od stycznia do grudnia 2023 roku wypłacono:

- **13 350** świadczeń opiekuńczych na kwotę **7 481 565 zł**. Z powyższej kwoty jako nienależnie pobrane odzyskano kwotę – **12 108 zł**;
- **55** zasiłków dla opiekunów na kwotę **33 600 zł**. Z powyższej kwoty jako nienależnie pobrano odzyskano kwotę – **103 zł**.

Tabela Nr. 25 świadczenia opiekuńcze wypłacone w 2023 roku

Świadczenia opiekuńcze	Liczba świadczeń	Wysokość świadczeń	Wyplacona kwota	Osoba uprawniona
Zasiłki pielęgnacyjne	11 212	215,84	2 419 998	- Niepełnosprawne dziecko - Osoba niepełnosprawna w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, - Osoba, która ukończyła 75 lat, - Osoba niepełnosprawna w wieku powyżej 16 roku życia legitymująca się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia,
Świadczenia pielęgnacyjne	2051	2458	5 007 627	Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej: - matce bądź ojcu dziecka, - faktycznemu opiekunowi dziecka, - osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną, - innym osobom, na których - zgodnie z przepisami Kodeksu rodzinnego - ciąży obowiązek alimentacyjny (z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności). Przy tym osobom innym niż spokrewnione w pierwszym stopniu z osobą wymagającą opieki przysługuje świadczenie pielęgnacyjne, gdy spełnione są łącznie następujące warunki: - rodzice osoby wymagającej opieki nie żyją, zostali pozbawieni praw rodzicielskich lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, - nie ma innych osób spokrewnionych w pierwszym stopniu, są małoletnie lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności- nie ma faktycznego opiekuna dziecka ani osoby będącej rodziną zastępczą spokrewnioną lub legitymują się one orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. - wyłącznie rodzicom lub opiekunom dzieci z niepełnosprawnością powstałą do 18 roku życia lub do 25 roku życia - w przypadku, gdy dziecko było w trakcie nauki.

Specjalny zasiłek opiekuńczy	87	620,00	53 940	- Każda osoba, na której zgodnie z przepisami Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego ciąży obowiązek alimentacyjny - by go otrzymywać, osoba ta nie podejmować pracy, bądź zrezygnować z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się: - orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności - lub - orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego, codziennego współudziału opiekuna dziecka w procesie leczenia, rehabilitacji i edukacji. - Osobie, której łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 764,00 zł.
Zasiłek dla opiekuna	55	620,00	33 600	Osoba, której z dniem 01.07.2013r. wygaszono prawo do świadczeń pielęgnacyjnych. W sprawie zasiłku dla opiekuna organ wszczynał postępowanie na wniosek strony, złożony jednak nie później, niż w terminie do 4 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Opracowanie własne

Świadczenia rodzinne nienależnie pobrane**Tabela Nr. 26** *Odzyskane świadczenia nienależnie pobrane w 2023r.*

Rodzaj świadczenia	Kwota świadczeń w zł
Zasiłki rodzinne	22 043
Dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu:	9 163
urodzenie dziecka	1000
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	200
samotnego wychowywania dziecka	1 544
kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	1 410
rozpoczęcia roku szkolnego	1 382
Podjęcie przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	207
wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	3 420
Razem zasiłki rodzinne z dodatkami	31 206
Świadczenie rodzicielskie	1 903
Zasiłki pielęgnacyjne	27 275
Świadczenia pielęgnacyjne	7 863
Specjalny zasiłek opiekuńczy	723
Świadczenia rodzinne 1 zł za 1 zł	1 505
RAZEM	70 475
z tego podlegające zwrotowi do budżetu państwa:	40 588

Opracowanie własne

9.3. Składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne.

Osobom, które pobierają świadczenia pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej opłaca składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne.

Tabela Nr. 27 Składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne w 2023 r.

Składki społeczne i zdrowotne	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł
Składki na ubezpieczenie od świadczeń pielęgnacyjnych i specjalny zasiłek opiekuńczy ogółem, w tym:	2340	1 009 928
Składki na ubezpieczenie społeczne	1244	781 194
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	1096	228 734
Składki na ubezpieczenie od zasiłku dla opiekuna (ZDO) ogółem, w tym:	43	6 165
Składki na ubezpieczenie społeczne	34	5 663
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	9	502

Opracowanie własne

9.4. Świadczenie „Za życiem”

Ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” z dnia 4.11.2016 r. wprowadziła wypłatę jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Wysokość jednego świadczenia wyniosła 4 000,00 zł.

Tabela Nr. 28. Pomoc materialna gminy w zakresie realizacji Ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” w 2023 r.

Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł.
1	4000

Opracowanie własne

9.5. Świadczenie wychowawcze

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie realizował zadania określone w ustawie z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci jako zadania zlecone z zakresu administracji rządowej. Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Świadczenie wychowawcze przysługuje: matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka, opiekunowi prawnemu dziecka.

Świadczenie wychowawcze przysługuje na każde dziecko do ukończenia 18. roku życia, bez względu na dochód osiągany przez rodzinę.

Rozszerzona formuła Programu pozwala na poprawę jakości życia wszystkich polskich rodzin mających dzieci na utrzymaniu i stanowi dopełnienie kompleksowej polityki państwa wobec rodzin.

Realizacja świadczenia wychowawczego

Od 01.01.2022 r. wnioski o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego składa się drogą elektroniczną do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Ośrodek jedynie wypłacał przyznane świadczenia do 31.05.2022 r., natomiast w dalszym ciągu realizuje procedurę koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego obejmującą lata poprzednie od 01.04.2016 r. W tym zakresie w ramach koordynacji Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki w Olsztynie wydał:

- informacje przyznające świadczenie wychowawcze – 2;
- decyzje odmowne – 3;
- decyzje żądające zwrotu – 5;
- postanowienia o zakończeniu realizacji decyzji – 2.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej uchylił decyzjami 11 świadczeń wychowawczych, w związku z ustaleniem koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Tabela Nr. 29 Świadczenia wychowawcze wypłacone w latach 2021 2022 2023

Lata	Liczba świadczeń	Liczba rodzin	Liczba dzieci w rodzinach	Kwota świadczeń w zł
2023	70	6	8	30 247,46
2022	20397	2620	4108	10 183 451,56
2021	49420	2900	4428	24 554 090,23

Opracowanie własne

9.6. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

W 2023 roku wypłacono należne świadczenia **155** rodzinom. Średnia wysokość świadczenia z funduszu alimentacyjnego wyniosła **450** zł. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł miesięcznie. Przyznanie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego. Świadczenia te przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 1209,00 zł.

Tabela 25. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacone w 2023 r.

Świadczenia alimentacyjne	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł
Wypłacone świadczenia z funduszu alimentacyjnego z tego na osobę uprawnioną w wieku:	2585	1 079 903,00
0 – 17 lat	2191	919 518,00
18 – 24 lata	382	155 585,00
25 lat i więcej	12	4800,00

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacone w 2023 r zasadą „Złotówka za złotówkę”

Świadczenia alimentacyjne	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł
Wypłacone świadczenia z funduszu alimentacyjnego z tego na osobę uprawnioną w wieku:	207	72 672,94
0-17 lat	160	53 858,62
18-24 lata	47	18 814,32
25 lat i więcej	0	0

Opracowanie własne

Realizacja świadczeń – statystyka:

Wydano **263** decyzji administracyjnych oraz postanowień w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz dotyczących dłużników alimentacyjnych.

Przeprowadzono postępowania w sprawie zwrotu nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego i odzyskano łączną kwotę **6 691,00 zł**.

9.7. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych

Dział Świadczeń Rodzinnych realizuje również zadania ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w zakresie prowadzenia działań wobec dłużników alimentacyjnych. W tym zakresie przepisy ustawy regulują sposób i tryb postępowania wobec dłużników alimentacyjnych, którego głównymi elementami są:

- stałe sprawdzanie sytuacji finansowej dłużnika alimentacyjnego poprzez przeprowadzanie wywiadu alimentacyjnego i odebrania oświadczenia majątkowego;
- wpisanie dłużnika alimentacyjnego do rejestru dłużników w Krajowym Rejestrze Sądowym;
- aktywizacja zawodowa dłużników alimentacyjnych, w tym kierowanie do robót publicznych;

- zobowiązania dłużników do zarejestrowania się w PUP jako osoba bezrobotna;
- możliwość zatrzymania prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego w przypadku, gdy uniemożliwia on przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego i złożenia oświadczenia majątkowego, lub odmawia podjęcia pracy, do której został skierowany, albo się od niej uchyla;
- kierowanie na komendę wniosków o ściganie za przestępstwa określone w art. 209 KK;
- współpraca z Komornikiem Sądowym oraz Komenda Powiatową w celu ustalenie adresu dłużnika.

Tabela 32. Podejmowane działania wobec dłużników alimentacyjnych w 2023 r.

Wyszczególnienie	Liczba podjętych działań (wykonanie)
Przekazanie komornikowi sądowemu informacji mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, pochodzących z wywiadu alimentacyjnego oraz oświadczenia majątkowego	45
Zobowiązanie dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się w urzędzie pracy jako osoba bezrobotna albo poszukująca pracy	1
Informowanie Powiatowego Urzędu Pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego	22
Wszczęcie postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	9
Wydanie decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	4
Wydanie decyzji o umorzeniu postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	0
Złożenie wniosku o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 KK	122
Skierowanie wniosku o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego	3

Opracowanie własne

Statystyka:

W roku 2023 zostało przeprowadzonych **45** wywiadów alimentacyjnych oraz odebrano **45** oświadczeń majątkowych. Zebrane informacje zostały skierowane do komorników sądowych prowadzących postępowanie egzekucyjne oraz gmin, w których wypłacane są świadczenia.

Sporządzono 4 decyzje dotyczące uznania dłużników alimentacyjnych za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych.

Na koniec 2023 na terenie gminy zarejestrowanych było **414** dłużników alimentacyjnych.

Prowadzono **14** postępowań w sprawie złożonych przez dłużników alimentacyjnych próśb o umorzenie, rozłożenie na raty bądź odroczenie terminu płatności powstałych należności.

Skierowano do organów egzekucyjnych **263** wniosków oraz informacji dotyczących przyłączenia do postępowania egzekucyjnego.

9.8. Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny

- **to system zniżek dla rodzin wielodzietnych.** Przysługuje rodzinom z przynajmniej trójką dzieci, niezależnie od dochodu. Karta jest wydawana bezpłatnie, każdemu członkowi rodziny. Rodzice mogą korzystać z karty dożywotnio, dzieci - do 18 roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 lat. Osoby niepełnosprawne otrzymają kartę na czas trwania orzeczenia o niepełnosprawności.

Karta Dużej Rodziny oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień. Jej posiadacze będą mieli możliwość korzystania z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej czy transportowej na terenie całego kraju.

Zniżki mogą oferować nie tylko instytucje publiczne, ale również przedsiębiorcy prywatni. Przystępując do programu zyskują prawo do posługiwania się znakiem „Tu honorujemy Kartę Dużej Rodziny”.

Na dzień 31.12.2023 roku uprawnionych do korzystania z „Karty Dużej Rodziny” z terenu Gminy Miejskiej Kętrzyn było **1 086 rodzin /3 132 osób** w tym 1 382 dzieci i 1 750 rodziców.

W 2023 roku do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kętrzynie wpłynęło **193** o przyznanie Karty Dużej Rodziny.

9.9. Kętrzyńska Karta Rodziny 3+

„Kętrzyńską Kartę Rodziny 3+” wprowadzono z dniem 1 stycznia 2014 r. Realizatorem jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie

Rodziny, które otrzymały Kartę nabrały uprawnienia do korzystania z:

- ofert kina i koncertów organizowanych przez Kętrzyńskie Centrum Kultury poprzez zastosowanie zniżki 50 % od obowiązujących cen biletów wstępu,
- korzystania z kompleksu rekreacyjno – sportowego „Kętrzynianka” prowadzonego przez Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Kętrzynie poprzez zastosowanie 50 % zniżki od obowiązujących cen biletów wstępu,
- korzystania z obiektów Miejskiej Hali Sportowej prowadzonej przez Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Kętrzynie poprzez zastosowanie 50 % zniżki od obowiązujących cen biletów wstępu,
- korzystania z lodowiska prowadzonego przez Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Kętrzynie poprzez zastosowanie 50 % zniżki od obowiązujących cen biletów wstępu,
- ulgi w wysokości 50 % w opłacie za świadczenia udzielane przez jednostki oświatowe Gminy Miejskiej Kętrzyn realizując zadania z zakresu wychowania przedszkolnego w zakresie przekraczającym podstawę programową wychowania przedszkolnego,

- ulgi w wysokości 50 % w opłacie za pobyt dziecka w Żłobku Miejskim w Kętrzynie,
- Zniżki na korzystanie z oferty partnerów akcji – przedsiębiorstw, którzy przystąpili do inicjatywy „Kętrzyńskiej Karty Rodziny 3+” na podstawie porozumienia.

W 2023 roku osób uprawnionych do korzystania z „Kętrzyńskiej Karty Rodziny 3+” było **396 rodzin/1655 osób**.

W 2023 roku wpłynęły 31 nowe wnioski złożone po raz pierwszy przez rodzinę, co daje nam **151 nowych osób uprawnionych do korzystania w KKR 3+.**

9.10. Stypendia i zasilki szkolne.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie, podobnie jak w latach poprzednich, był wykonawcą zadania własnego gminy z zakresu przyznawania i wypłacania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie miasta Kętrzyn, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty.

Świadczeniami pomocy materialnej o charakterze socjalnym są:

- 1) stypendium szkolne,
- 2) zasiłek szkolny.

Osoby uprawnione do otrzymania **stypendium szkolnego**:

- 1) uczniowie szkół publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych dla młodzieży i dorosłych oraz słuchaczom publicznych kolegiów nauczycielskich, nauczycielskich kolegiów języków obcych i kolegiów służb społecznych - do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia,
- 2) wychowankowie publicznych i niepublicznych ośrodków umożliwiających dzieciom i młodzieży, o których mowa w art. 16 ust. 7 ustawy o systemie oświaty, a także dzieciom i młodzieży upośledzonym umysłowo ze sprzężonymi niepełnosprawnościami realizację odpowiednio obowiązku szkolnego i obowiązku nauki - do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki,
- 3) uczniowie szkół niepublicznych nieposiadających uprawnień szkół publicznych dla młodzieży i dla dorosłych - do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki,
- 4) słuchacze niepublicznych kolegiów nauczycielskich i nauczycielskich kolegiów języków obcych - do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia.

Warunki otrzymania stypendium szkolnego:

1. Stypendium szkolne może otrzymać uczeń/ słuchacz znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe;
2. Miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia/ słuchacza uprawniająca do ubiegania się o stypendium szkolne nie może być wyższa niż kwota, o której mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej - tj. **600 zł. netto**

Procedura udzielania zasiłku szkolnego:

- zasiłek szkolny może być przyznany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego i stanowi pomoc nadzwyczajną inną niż stypendium szkolne,
- o zasiłek szkolny można ubiegać się w terminie nie dłuższym niż dwa miesiące od wystąpienia zdarzenia losowego uzasadniającego jego przyznanie,
- przyznanie tego świadczenia nie jest uzależnione od posiadanego dochodu.

Osobami uprawnionymi do złożenia wniosku zarówno o stypendium szkolne jak i zasiłek szkolny są:

3. rodzice niepełnoletniego ucznia,
4. inni przedstawiciele ustawowi ucznia albo pełnoletni uczeń,
5. dyrektorzy szkół, kolegów lub ośrodków.

Ustawodawca dopuszcza także możliwość wszczęcia postępowania w przedmiocie przyznania stypendium szkolnego z urzędu.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie decyzjami Wojewody Warmińsko – Mazurskiego w roku szkolnym 2023 otrzymał **95 490,00 zł.** dotacji na realizację zadania – udzielenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn.

Tabela Nr. 34 Budżet na realizację zadania w 2023 roku

Kwota dotacji z UW	95 490,00 zł
Kwota wykorzystanej dotacji z UW	91 502,81 zł
Kwota zwrotu dotacji do UW	3 987,19 zł
Środki własne gminy	10 166,98 zł
ŁĄCZNY KOSZT REALIZACJI ZADANIA	101 669,79 zł

Opracowanie własne

W roku 2023 z pomocy w formie stypendium szkolnego skorzystało **57** rodzin, w których **92** dzieci otrzymało wsparcie w tej formie. Z pomocy w formie zasiłku szkolnego nie skorzystała żadna rodzina.

W roku 2023 r. z pomocy w formie stypendium szkolnego skorzystały 2 rodziny z Ukrainy, w których 2 dzieci otrzymało wsparcie, na łączną kwotę 2 604,00 zł.

9.17. Dodatek węglowy

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie – Dział Świadczeń Rodzinnych w 2023r. wypłacił - dodatek węglowy na kwotę 15 000,00 zł. (były to wypłacone środki na wnioski złożone w 2022r.).

10. System dodatków mieszkaniowych i energetycznych

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadanie własne gminy w zakresie przyznawania dodatków mieszkaniowych oraz zadanie zlecone w zakresie wypłaty dodatków energetycznych.

Zasady i tryb przyznawania dodatków mieszkaniowych i energetycznych w reguluje Ustawa z dnia 21.06.2001r. o dodatkach mieszkaniowych i Ustawa z dnia 26 lipca 2013 r. o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw, a także inne akty normatywne.

W ramach systemu dodatków mieszkaniowych w roku sprawozdawczym wydano łącznie **1 069 decyzji**.

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. nie było możliwości składania wniosków o wypłatę dodatku energetycznego.

10.1. Przyznawanie dodatków mieszkaniowych.

W 2023 r. z wypłaty dodatku mieszkaniowego skorzystało **849** gospodarstw domowych.

Dodatek mieszkaniowy nie jest świadczeniem uznaniowym. Możliwość jego przyznania, a także jego wysokość, uzależnione są od spełnienia ustawowych przesłanek. Trudna sytuacja zdrowotna w gospodarstwie domowym nie wpływa na wysokość przyznanego dodatku. Dodatek mieszkaniowy można otrzymać nawet, jeżeli występują zaległości czynszowe.

Tabela Nr. 35 Realizacja wypłat dodatków mieszkaniowych w poszczególnych typach mieszkań w 2023 r.

Typ mieszkania	Liczba złożonych wniosków	Liczba wypłaconych świadczeń	Kwota świadczeń	Średnia kwota wypłaconego świadczenia w zł	Liczba gospodarstw domowych
Spółdzielcze	373	2130	530 626,32	249,12	379
TBS	48	228	9 131,95	507,33	19
Wspólnoty mieszkaniowe	377	130	39 015,64	300,12	155
Prywatne (domki jednorodzinne)	9	54	30 054,30	556,56	4
Komunalne	252	3532	1 012 073,28	270,46	292
RAZEM	1059	6074	1 620 901,49	266,86	849

Opracowanie własne

W roku 2023 z wypłaty dodatku mieszkaniowego skorzystało **849** gospodarstw domowych, w stosunku do 2022 roku o **74** gospodarstwa domowe więcej skorzystało z dodatku mieszkaniowego, co stanowi 8,72%. Kwota wypłaty dodatków mieszkaniowych w 2023 roku była **wyższa o 370 342,16 zł w porównaniu z rokiem 2022** co stanowi 22,85 %. Powodem wzrostu kosztów wypłaty dodatku mieszkaniowego był wzrost opłat za czynsz oraz ogrzewanie.

Realizacja świadczeń – statystyka:

Wydano 1 069 decyzji administracyjnych, w tym:

- 1 009 decyzji przyznających dodatek mieszkaniowy;
- 48 decyzji odmownych;
- 12 decyzji zakańczających wypłatę dodatku mieszkaniowego ze względu na utratę tytułu prawnego.

10.2. Przyznawanie dodatków energetycznych

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. nie było możliwości składania wniosków o wypłatę dodatku energetycznego.

O dodatek energetyczny może ubiegać się osoba, która spełnia jednocześnie trzy warunki:

- korzysta z wypłat dodatku mieszkaniowego w rozumieniu ustawy z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych;
- jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym;
- zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

Tabela Nr. 36 Realizacja zadania – dodatek energetyczny w 2023 r.

Ilość osób w gospodarstwie domowym	Liczba złożonych wniosków	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Wysokość świadczenia w zł
Gospodarstwo 1 osobowe	0	0	0	0
Gospodarstwo 2-4 osobowe	0	0	0	0
Gospodarstwo 5 i więcej osobowe	0	0	0	0
Razem	0	0	0	0

Opracowanie własne

Zgodnie z ustawą Prawo energetyczne do kwot wypłaconych świadczeń dolicza się 2% kosztów obsługi. Całkowita kwota wypłaconych dodatków energetycznych wraz z kosztami obsługi wyniosła 0 zł.

11. Inna działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

Czyste Powietrze

„Czyste Powietrze” to program z budżetem 103 mld zł. na lata 2018-2029. Jego celem jest poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych przez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej jednorodzinnych budynków mieszkalnych. Ustawa Prawo ochrony środowiska nakłada na gminy obowiązek wydawania zaświadczeń dla osób fizycznych w celu potwierdzenia przeciętnego miesięcznego dochodu na jednego członka gospodarstwa domowego osoby ubiegającej się o dofinansowanie z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej lub z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach Części 2 programu „Czyste Powietrze”. Od miesiąca listopada 2020 roku zadanie wydawania zaświadczeń zostało zlecone przez Burmistrza Miasta Kętrzyn dla Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Zaświadczenia są wydawane przez Dział Świadczeń Rodzinnych. W okresie sprawozdawczym do Ośrodka wpłynęło 36 wniosków o wydanie zaświadczenia, z tego wydano:

- 36 zaświadczeń;

Dowóz posiłków do szkół oraz na wypoczynek letni i zimowy

W trakcie trwania roku szkolnego, samochód, który znajduje się na stanie Ośrodka. Dowozi codziennie obiady dla uczniów ze Szkoły Podstawowej Nr. 1 do Szkoły Podstawowej Nr. 5. Obiady są również przewożone w trakcie trwania ferii zimowych oraz półkolonii. W okresie letnim posiłki dowożone były dla dzieci przebywających na wypoczynku w Przystani.

Dowóz żywności FEAD

Osoby o niskim dochodzie mają możliwość skorzystania z żywności w ramach FEAD Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020,

Podprogram FEAD 2021 PLUS. Żywność jest wydawana z magazynu Ośrodka. Dla osób, które z uwagi na stan zdrowia nie są w stanie samodzielnie odebrać żywności, jest im dowożona do miejsca zamieszkania. W okresie sprawozdawczym 3 osobom, które nie mogły same odebrać żywności dostarczono ją do miejsca zamieszkania.

12. Koncepcja i potrzeby Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej na rok 2024

Celem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie przezwyciężyć wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Oznacza to, że ustawodawca nie stworzył po stronie organów dysponującymi środkami pomocy społecznej obowiązku zaspokojenia wszystkich, chociażby najbardziej uzasadnionych potrzeb osoby i rodziny o tę pomoc się ubiegających i do tej pomocy uprawnionej. Zadaniem organów pomocy społecznej jest jedynie wspomaganie klientów w działaniach zmierzających do zaspokojenia ich niezbędnych potrzeb, a nie zagwarantowanie źródła utrzymania osobom, których stan zdrowia pozwala na wykonywanie pracy. Jest to więc pomoc dla osoby, która dąży do polepszenia swojej sytuacji życiowej. Nie może oznaczać to jednak oznaczać bezwarunkowego zaspokajania jej wszystkich żądań i akceptowania przez organy jej postawy roszczeniowej. Pomoc powinna mieć charakter przejściowy, skłaniający klienta do aktywizacji i samodzielnego działania. Ośrodek Pomocy Społecznej nie może być instytucją, która ma przejąć cały ciężar utrzymania osoby, która nie podejmuje żadnych działań, aby swoją sytuację poprawić.

W 2024 roku Ośrodek będzie kontynuował realizację zadań i prowadzonych działań wynikających z ustaw oraz będzie podejmował nowe inicjatywy w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, które są niezbędne, aby instytucja pomocy społecznej była skuteczna i efektywna.

Koncepcja:

- podnoszenie poziomu i doskonalenie sprawności funkcjonowania pomocy społecznej przez stałe podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry Ośrodka. Kontynuacja Superwizji dla pracowników socjalnych i asystenta rodziny, szkolenia przeciwdziałające wypaleniu zawodowemu, szkolenia tematyczne oraz w zakresie zmian w przepisach prawa,
- poszerzanie działań służących aktywizacji społecznej, zawodowej, edukacyjnej i zdrowotnej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz marginalizowanych – projekty socjalne, programy ministerialne, partnerstwo z sektorem pozarządowym, aplikowaniu o środki zewnętrzne, zastosowanie innowacyjnych rozwiązań,
- wspieranie rodzin w pełnieniu ich podstawowej funkcji, głównie w zakresie opieki i wychowywania dzieci – dalsze wsparcie asystenta rodziny, projekty socjalne, programy ministerialne, doradztwo specjalistyczne,

- kontynuowanie współpracy z instytucjami pracującymi na rzecz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej (sąd, placówki opiekuńczo-wychowawcze, szkoły, przedszkola, poradnie, ośrodki pomocy społecznej, policja itp.),
- rozwijanie nowych narzędzi służących zaspokajaniu potrzeb osób chorych, starszych, niesamodzielnych – wspieranie poprzez opaski bezpieczeństwa ratujące życie, realizacja usług opiekuńczych, wspieranie w formie umieszczania w mieszkaniach wspomaganych i treningowych, realizacja programów: Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością, Opieka Wytchnieniowa, Opieka 75+, Korpus Wsparcia Seniora oraz usługi sąsiedzkie,
- rozszerzenie działalności Punktu wolontariatu,
- pozyskanie środków na wsparcie młodzieży – utworzenie Centrum Spotkań Młodzieży. Prelekcje o różnej tematyce przygotowujące do wyboru zawodu, poszerzanie zainteresowań młodzieży,
- rozszerzenie działań Kętrzyńskiego Centrum Spotkań Seniora – współpraca z innymi gminami,
- poszerzenie działań dla dzieci z zakresu przeciwdziałania przemocy – praca z psychologiem dziecięcym – pozyskanie środków na zatrudnienie specjalisty,
- wsparcie psychologiczne dla pracowników Ośrodka wynikające z zagrożeń podczas realizacji zadań, szczególnie pracy w rejonie.

Potrzeby:

W świetle analizy powyższego sprawozdania wskazuje się najpilniejsze kierunki interwencji, które mogłyby przyczynić się do poprawy sytuacji w obszarze pomocy społecznej, m.in:

- poszerzanie działań służących aktywizacji społecznej, zawodowej, edukacyjnej i zdrowotnej osób pozostających bez pracy, marginalizowanych i zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym,
- rozwój działań służących wspieraniu rodzin niewydolnych opiekuńczo – wychowawczo,
- konieczność zapewnienia właściwej i bezpiecznej opieki oraz stworzenia odpowiednich warunków do funkcjonowania coraz większej liczby osób w podeszłym wieku, poprzez rozwój systemu wsparcia osób starszych, niesamodzielnych, chorych i niepełnosprawnych,
- konieczność zapewnienia opieki i wsparcia w codziennym funkcjonowaniu osób niepełnosprawnych w tym z zaburzeniami psychicznymi oraz ich opiekunów,
- konieczność podejmowania działań interdyscyplinarnych na rzecz profesjonalnej pomocy, a w szczególności osobom dotkniętym przemocą w rodzinie; wzmacnianie współpracy instytucji pomocy i integracji społecznej oraz instytucji rynku pracy, a także organizacji pozarządowych na rzecz osób bezrobotnych i zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- systematyczna weryfikacja potrzeb materialnych, socjalno-bytowych i zdrowotnych mieszkańców zagrożonych sytuacją kryzysową i na bieżąco podejmowanie stosownych działań, aby zachować ciągłość wsparcia dla najbardziej potrzebujących,

- zmiana siedziby Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, która byłaby bardziej dostępna dla osób z niepełnosprawnością,
- zaangażowanie organizacji pozarządowych w celu wsparcia zadań pomocowych realizowanych przez Ośrodek,
- konieczność podniesienia działań na rzecz młodzieży,
- konieczność zabezpieczenia pracowników Ośrodka przed wypaleniem zawodowym i bezpośrednią ochronę zdrowia.

